

2023 MART AYI

**DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ
GELİŞMELER**

Hazırlayan

Prof. Dr. Yusuf Cahit ÇUKACI

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler¹

2-8 Mart 2023

Ocak ayında 1496 yatırım teşvik belgesi verildi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ocak ayında 1496 teşvik belgesi düzenlerken belge alan projelerin yatırım tutarı 83 milyar 93 milyon 49 bin 808 lira olarak açıklandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından Ocak ayında 1496 teşvik belgesi düzenlendi. 6 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Ocak ayına ilişkin teşvik listesine göre, Ocak'ta 1496 yatırım teşvik belgesi verilirken belge alan projelerin yatırım tutarı 83 milyar 93 milyon 49 bin 808 lira olarak hesaplandı. Yatırımların gerçekleştirilmesiyle 34 bin 131 kişinin istihdam edilmesi planlanıyor. Öte yandan, sabit yatırım tutarı 965 milyon 689 bin 497 lira olan ve 2 bin 255 kişiye istihdam öngören 67 yatırım teşvik belgesi de iptal edildi. Bu dönemde 276 yatırım teşvik belgesine tamamlama vizesi verilirken bu projelerin sabit yatırım tutarı 3 milyar 259 milyon 69 bin 752 lira, istihdam edilenlerin sayısı ise 14 bin 80 oldu.¹²³

Domates ihracatını yasaklama kararı kaldırıldı

Tarım Bakanlığı tarafından 14 Nisan 2023 tarihine kadar domates ihracatına getirilen kısıtlama kararı iptal edildi.

Tarım ve Orman Bakanlığı, fiyatlardaki artış ve depremin etkisini gerekçe göstererek domates ihracatını 14 Nisan 2023'e kadar kısıtlamıştı. "Gıda arz güvenliği ve fiyat istikrarının sağlanması" gerekçesine dayandırılan karar Bakanlık tarafından iptal edildi. Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü, domatesteki ihracat yasağının kaldırıldığına ilişkin yazıyla 81 İl Tarım Orman Müdürlüğü ve tüm Zirai Karantina Müdürlüklerini bilgilendirdi.⁴

20 tarım ürünüde Bakanlık izni gerekliliği kaldırıldı

Bazı tarım ürünlerinin ihracatında Tarım ve Orman Bakanlığı'ndan izin alınmasını öngören 2022/1 Sayılı Tebliğ yürürlükten kaldırıldı.

27 Ocak 2022'de yayımlanan 2022/1 sayılı Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatına İlişkin Tebliğ domates, patates, kuru soğan, sarımsak, fasulye, patlıcan, zeytin, portakal, limon, yumurta ve tereyağının da bulunduğu 27 GTİP altında yer alan 20 tarım ürünü içeriyordu. Söz konusu ürünlerin ihracatında Tarım ve Orman Bakanlığına düzenleme yapma yetkisi veren tebliğ daha sonra 21 Nisan ve 22 Aralık tarihlerinde değiştirilerek hem kapsamı genişletilmiş hem de yürürlük tarihi 30 Haziran 2023'e uzatılmıştı.⁵

Çin'den elektrikli taşıt ithaline ek gümrük vergisi

¹ Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'ndan: 2023 Yılı Ocak Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32124. (6 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230306-2.pdf>

² 2023 Yılı Ocak Ayına Ait Tamamlama Vizesi Yapılan Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32124. (6 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230306-3.pdf>

³ 2023 Yılı Ocak Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32124. (6 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230306-4.pdf>

⁴ İlgili belge <https://twitter.com/tarimyazari/status/1633129322729951236/photo/1> adresinden alınmıştır.

⁵ Ticaret Bakanlığı'ndan: Bazı Tarım Ürünlerinin İhracatına İlişkin Tebliğ (İhracat: 2022/1)'in Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2023/5). Resmi Gazete, Sayı: 32126. (8 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230308-5.htm>

Çin'den ithal edilen elektrik taşıtlar için yüzde 40 ek gümrük vergisi uygulanacak.

Çin'den ithal edilen elektrik motorundan tahrikli taşıtlara ek vergi getirildi. Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren konuya ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararı'na göre, ilgili gümrük tarife istatistik pozisyonunda sınıflandırılan sadece elektrik motorundan tahrikli diğer taşıtlardan Çin menşeli olanlarının ithalatında yüzde 40 ilave gümrük vergisi uygulanması kararlaştırıldı.⁶

OHAL uygulanan bölgelere 5 ayrı düzenleme

OHAL kapsamında yayımlanan 5 ayrı kararname ile ihalelere esneklik getirilirken vergi borçlarını da içeren kamu alacak hacizleri ve eğitim gibi alanlarda yeni düzenlemelere gidildi.

6 Şubat Maraş depremlerinin ardından OHAL ilan edilen bölgelere yönelik olarak 5 ayrı kararnameyle vergi borçlarından eğitime farklı alanlarda yeni düzenlemeler getirildi.⁷⁸⁹¹⁰¹¹

Kamu davalarına yönelik hacizler durduruldu

127 sayılı Kararname ile vergi borçları dâhil, kamunun yürüttüğü davalardan kaynaklı alacaklara dayalı hacizler durdurulurken kamu ihalesini kazanıp mücbir sebep nedeniyle işi tamamlayamayacak olanların devir ya da sözleşmeden çekilmesine yönelik kararlar Kamu İhale Kanununa verildi. Yine kamu ihale kanunu kapsamında itiraz, durdurma vb. sürelerin beklenmesine ilişkin zaman sınırları da uygulama dışı bırakıldı. Sözleşmeler bu süreler beklenmeden imzalanabilecek.

Bütün dernekler yardım için çalışabilecek

Çeşitli konularda düzenlemelere imkân veren 128 sayılı kararname ile OHAL illerinde faaliyet gösteren bütün dernekler tüzüklerinde olmasa da yardım faaliyetleri için çalışabilecek. Ayrıca, il özel idareleri, belediye meclisleri, belediye ve idarelerin üst birliklerinin toplantılarının fiziki imkânsızlık halinde yapılmayabilecek. Söz konusu illerde derneklerin vermesi gereken bildirimlere ilişkin zaman koşulu durdurulurken dernekler genel kurullarını da erteleyebilecek.

Kimlik belgeleri için harç alınmayacak

OHAL bölgesinde olduğunu ispat eden vatandaşların kullanılamaz hale gelen ya da kaybettikleri kimlik, ikamet belgesi, çalışma izni ve süresi üç yıldan az olan pasaportları harç ödemedi yenilenirken sürücü belgelerinden de değerli kâğıt bedeli alınmayacak.

Hurdaya çıkan araçların işlemleri bedelsiz yapılacak

⁶ İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 6886). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-18.pdf>

⁷ Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Alımları, Alacakları ve Sosyal Tesislerine İlişkin Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 127). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-9.pdf>

⁸ Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 128). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-10.pdf>

⁹ Olağanüstü Hal Kapsamında Yükseköğretim Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 129). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-11.pdf>

¹⁰ Olağanüstü Hal Kapsamında Sosyal Hizmetler Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 130). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-12.pdf>

¹¹ Olağanüstü Hal Kapsamında Eğitim Alanında Alınan Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 131). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-13.pdf>

Yapılan bir diğer düzenleme ile hurdaya çıkan araçların, hurda işlemlerinde gerekli bürokratik işlemlerden alınan bedeller alınmayacak. Bölgede bulunan arama kurtarma amaçlı ya da bölgeye yardım amaçlı diğer illerden gelen araçlara uygulanan trafik cezaları da kaldırılacak.

Suç işleyen yabancılar 72 saatte sınır dışı edilecek

128 Sayılı kararname ile OHAL bölgesindeki fiilleri nedeniyle hakkında sınır dışı işlemi yapılması yönünde işlem başlatılanlar, 72 saat içinde sınır dışı edilecek. Toplama merkezlerine gönderilmesi şeklinde yaptırım uygulananlar için ise 96 saatte toplama merkezine gönderme yapılabilecek.

Üniversite öğrencileri harç ve katkı payı ödemeyecek

129 sayılı kararname ile OHAL bölgesindeki öğrencilerin 1 dönemlik harç ve katkı payı devletçe karşılanacak. OHAL bölgesindeki devlet üniversitelerinde okuyan öğrencilerin bahar dönemi harç ve katkı payları devlet tarafından ödenecek. Öğrencilere önceden ödedikleri bedel iade edilecek.

Yaşlı ve engelliler az gelir şartı aranmaksızın hizmet alabilecek

Sosyal hizmetler bakımından yaşlı ve engellilere yönelik kamu kuruluşlarında hizmet verilmesine yönelik gelir şartının kaldırılmasına imkân tanıyan 130 sayılı kararnameye göre, OHAL bölgesinden olan engelliler ile 65 yaşını doldurmuş kişilerin başka illerdeki kamu özel bakım hizmetlerinden yararlanması, gelirin az olması şartı aranmaksızın sağlanacak. Yaşlı bakım, evde bakım, özürlü bakımı gibi hizmetler nedeniyle verilen katkılar, hak sahibi vefat etmişse geri alınmayacak.

Ailesini kaybeden ilköğretim öğrencileri burs alacak

131 sayılı kararname ile depremde annesi veya babası ya da vasisi vefat eden okul öncesi, ilk ve orta öğretim öğrencilerine parasız yatılıya yerleşip yerleşmediğine bakılmaksızın 2022-2023 eğitim öğretim döneminde parasız yatılı okul bursu tutarınca burs verilecek. Burslu okuyan öğrencilerin başka illerdeki burslu eğitim kurumları ya da özel eğitim kurumlarına geçmeleri halinde 2022-2023 eğitim öğretim döneminde bursları kesilmeyecek. OHAL bölgesinde bulunan ve maaş ve tazminat ödemeleri için bütçeleri yetersiz olan öğretmenleri ile akşam sanat okullarına Milli Eğitim Bakanlığı para aktarabilecek.

Halk Bankası esnaf ve sanatkâr kredilerinde değişiklik

Türkiye Halk Bankası tarafından esnaf ve sanatkârlara kullandırılan kredilere dair kararda değişikliğe gidildi.

Türkiye Halk Bankası tarafından esnaf ve sanatkârlara kullandırılan kredilere ilişkin kararda değişiklik içeren Cumhurbaşkanlığı Karar'ı, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, başvuru tarihi itibarıyla son 3 yıl içinde, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının toplam 75 bin lira üzeri faiz veya hibe desteği niteliğindeki desteklerinden faydalanan esnaf ve sanatkârlar, aynı işletme için faiz indirimli kredi kullanamayacak. Kredi kullanacak esnaf ve sanatkârlardan, son 3 yıl içinde diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca sağlanan toplam 75 bin lira üzeri faiz veya hibe desteği niteliğindeki desteklerden yararlanmadıklarına dair taahhütname alınacak. Söz konusu desteklerden yararlanıldığının tespit edilmesi halinde tüm faiz desteği iptal edilecek.

Daha önce esnaf ve sanatkârlar, Halkbank'ın faiz veya hibe desteklerinden 5 yılda bir yararlanabiliyor ve ilgili maddede kredi tutarına ilişkin herhangi bir limit bulunmuyordu. Söz konusu değişiklikle Halkbank'ın esnaf ve sanatkârlara yönelik faiz veya hibe desteklerinden faydalanma şartı 5 yıldan 3 yıla indirilirken 75 bin liranın altındaki desteklerden süre beklemeden yararlanmaya da imkân tanındı. Değişiklik kapsamında karara eklenen madde ile Halkbank, Gelir İdaresi Başkanlığı'ndan vergi mükelleflliği kayıtlarını temin ederek gerekli kontrolleri yapmakla yükümlü olacak.¹²

Deprem komisyonu kararı çıktı

Kahramanmaraş depremleriyle ilgili Meclis Araştırma Komisyonu kurulmasına ilişkin TBMM kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

6 Şubat Maraş depremlerinin ardından depremlerin sonuçlarının araştırılması, depreme dirençli yapı stokunun oluşturulması ve kentsel dönüşüm uygulamalarının etkinliğinin artırılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis araştırması açılmasına karar verildi.

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, 21 üyeden oluşacak komisyonun çalışma süreleri başkan, başkanvekili, sözcü ve katip seçimi tarihinden başlamak üzere 3 ay olarak belirlendi. Komisyon üyeleri gerektiğinde Ankara dışında da çalışabilecek.¹³

Elektrikli otomobillerde ÖTV matrah düzenlemesi

Elektrikli araçlarda Özel Tüketim Vergisi matrahı limitlerinde düzenlemeye gidildi.

Elektrikli araçlarda Özel Tüketim Vergisi matrahında düzenleme yapıldı. Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre, elektrik motorlu araçların matrah limitleri arttırıldı. Buna göre, motor gücü 160 kilovattı aşmayan ve vergi oranı yüzde 10 ila 40 arasında değişen araçlarda matrah 700 bin TL'de 1,25 milyon çıkarılırken motor gücü 160 kilovattı aşan ve vergi oranı yüzde 50 ila 60 arasında değişen elektrikli araçlarda ise matrah 750 bin TL'den 1,35 milyon TL'ye yükseltildi.¹⁴

EPDK iletim şebekesi yatırım tavanı tutarında değişiklik

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun (EPDK), Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ'nin (BOTAŞ), ulusal iletim şebekesi yatırım programının onaylanması için alınmış olan "2022 yılı iletim şebekesi yatırım tavanı tutarı 4 milyar 313 milyon 298 bin 500 lira" olarak güncellendi.

Resmi Gazete'de yayımlanan EPDK'nin iletim şebekesine ilişkin kararına göre, 12 Mart 2022 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren kurul kararının 1'inci maddesindeki "2 milyar 590 milyon 417 bin lira"lık 2022 yılı iletim şebekesi yatırım tutarı "4 milyar 313 milyon 298 bin 500 lira" olarak değiştirildi.

Yine EPDK'nin Resmi Gazete'de yayımlanan "Teminat Usul ve Esaslarında Değişiklik Yapılmasına Dair Usul ve Esaslar"a ilişkin kararına göre, avans ödemelerini kısmen veya tamamen gerçekleştirmeyen

¹² Türkiye Halk Bankası Anonim Şirketince Esnaf ve Sanatkârlara Kredi Kullanılmasına Dair Kararda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6883). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-15.pdf>

¹³ 1357 Kahramanmaraş Merkezli Depremlerin Sonuçlarının Tüm Yönleriyle Araştırılması, Depreme Dirençli Yapı Stokunun Oluşturulması ve Kentsel Dönüşüm Uygulamalarının Etkinliğinin Artırılması İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Bir Meclis Araştırması Komisyonu Kurulmasına Dair Karar. Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-7.pdf>

¹⁴ 4760 Sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli (II) Sayılı Listede Yer Alan Bazı Malların Özel Tüketim Vergisi Oranlarına Esas Özel Tüketim Vergisi Matrahlarının Yeniden Tespiti Hakkında Karar (Karar Sayısı: 6885). Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-17.pdf>

piyasa katılımcılarının bulunması halinde, avans alacağını eksik alan piyasa katılımcılarının sunması gereken ek teminatından, eksik ödenen avans tutarları düşülecek.¹⁵

EYT kanunu yürürlükte

Emeklilikte yaşa takılanlara (EYT) ilişkin kanun Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Emeklilikte yaşa takılanlarla (EYT) ilişkin kanun 3 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanundaki düzenleme ile Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na geçici madde eklenerek ilgili kanunlara göre kanunun yürürlük tarihinden sonra aylık bağlanması talebinde bulunanlardan yaşlılık veya emekli aylığı bağlanacak olanlar, söz konusu hükümlerde yaş dışındaki diğer şartları taşımaları halinde yaşlılık veya emekli aylığından yararlanabilecek. Bu hüküm uyarınca geriye dönük herhangi bir ödeme yapılmayacak ve geriye dönük hak talep edilemeyecek. Ayrıca, ilk kez yaşlılık veya emekli aylığı bağlananlardan, yaşlılık veya emekli aylığı talebi nedeniyle işten ayrılış bildirgesi verilenlerin işten ayrılış tarihini takip eden 30 gün içinde en son çalışılan özel sektör iş yerinde sosyal güvenlik destek primine tabi çalışmaya başlamaları halinde, çalışmaya başlandığı tarihten itibaren, sosyal güvenlik destek primi işveren hissesinin 5 puanlık kısmına isabet eden tutar Hazine tarafından karşılanacak.¹⁶

Noterlik ücretleri ikiye katlandı

Resmi Gazete'de yayımlanan tarife ile noterlik ücretleri yüzde 100 oranında artırıldı.

8 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 2023 yılı noterlik ücret tarifesine göre, noterler taşınmaz sözleşmelerinde, satışa konu taşınmazın satış değerinin binde 1'i oranında ücret alırken bu ücret 500 TL'den az, 4 bin TL'den fazla olamayacak. Noterlerin, yaptıkları işlemlerden harçlar kanununa göre aldıkları harçların yüzde 30'u oranında tahsil ettiği noter ücretinde alt sınır 8,66 TL'den 17,32 TL'ye, vasiyetname ve vakıf senedi düzenlemesi ücreti 391,91 TL'den 783,82 TL'ye, hazırlanan her bir sayfadan alınan yazı ücreti 11,88 TL'den 23,76 TL'ye, tescili gereken işlemlere ait kâğıtlardan, işlem başına maktu olarak alınan ücret ise 3,71 TL'den 7,42 TL'ye çıkarıldı.¹⁷

¹⁵Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 02/03/2023 Tarihli ve 11685, 11691, 11694 Sayılı Kararları. Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-3.pdf>

¹⁶ 7438 Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ile 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Resmi Gazete, Sayı: 32121. (3 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230303-8.htm>

¹⁷ Adalet Bakanlığından: 2023 Yılı Noterlik Ücret Tarifesi. Resmi Gazete, Sayı: 32126. (8 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/ilanlar/eskiilanlar/2023/03/20230308-4-8.pdf>

9-15 Mart 2023

EBRD'den deprem bölgesine 1,5 milyar Euroluk yatırım kararı

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Türkiye’de depremten etkilen bölgelerin yeniden inşası için 1,5 milyar Euro yatırım yapacak.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD), Türkiye’de depremten etkilen bölgelerin yeniden inşası için önümüzdeki iki yıl içinde 1,5 milyar Euro yatırım yapacağını açıkladı.

EBRD tarafından konuya ilişkin yapılan açıklamada yatırımlar ile etkilenen şehirlerde beşeri sermaye, geçim kaynakları ve işlerin korunabilmesi için bölge ekonomisinin toparlanması, yeniden yapılanması ve entegrasyonun güçlendirilmesinin amaçlandığı belirtildi. Banka, yatırım kapsamında depremten doğrudan etkilenen kişiler ve işletmeler için yerel bankalara 600 milyon Euro büyüklüğünde kredi sağlarken bölgedeki toparlanma ve yeniden yapılandırma çalışmalarında yer alan şirketlere de borç vererek özel sektörün rolünü güçlendirmeyi hedefliyor. ¹⁸

Bankaların özkaynaklarındaki döviz pozisyonu payında yeni düzenleme

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), bankaların net döviz pozisyonunun öz kaynakları içindeki payında üst sınırı yüzde 5'ten yüzde 10'a çıkardı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), özkaynaklarındaki döviz pozisyonu payında yeni bir düzenlemeye giderek 9 Mart 2023 tarihli kararı kapsamında, bankaların mutlak değeri daha önce azami yüzde 5 olarak belirlenen yabancı para net genel pozisyon/öz kaynak standart oranı ile konsolide finansal tablolar esas alınarak hesaplanan yabancı para net genel pozisyon/öz kaynak standart oranının yüzde 10'a çıkarılmasına karar verdi. ¹⁹

OHAL bölgesi için yeni tedbirler alındı

Olağanüstü hal ilan edilen illerde bazı tedbirlerin alınmasına ilişkin kararname Resmi Gazete’de yayımlandı.

10 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca olağanüstü hal kapsamında avans ödemeleri, sanayi siciline ilişkin süreler ile esnaf ve sanatkârlar meslek kuruluşları ve kooperatifler hakkında bazı düzenlemeler yapıldı.

Depremde vefat eden memurlara yapılmış ödemeler geri alınmayacak.

Karar kapsamında Devlet Memurları Kanununun 24. maddesi uyarınca 11 Şubat itibarıyla kamu personeline yapılmış olan aylık ve ücret ödemeleri, ilgililerin 6 Şubat tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle hayatlarını kaybetmeleri halinde geri alınmayacak.

Sanayi siciline ilişkin istenen süreler 3 ay durduruldu.

¹⁸ EBRD, EBRD toinvestupto €1.5 billion in Türkiye'searthquake-hitregion. (9 Mart 2023). <https://www.ebrd.com/news/2023/ebrd-to-invest-up-to-15-billion-in-trkiyes-earthquakehit-region.html>

¹⁹ BDDK, BankacılıkDüzenlemeveDenetlemeKuruluKararı, KararSayısı: 10534. (9 Mart 2023). <https://www.bddk.org.tr/Mevzuat/DokumanGetir/1166>

Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla OHAL uygulanan illerde, sanayi siciline yönelik istenen süreler 3 ay süreyle durduruldu. Bu süreler, durma süresinin sona erdiği günü takip eden günden itibaren işlemeye başlayacak.

Esnaf ve Sanatkâr meslek kuruluşları ve kooperatifler yardımıda bulunabilecek.

Karar uyarınca, OHAL ilan edilen illerde, esnaf ve sanatkar odaları, birlikleri, federasyonları ve Etnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu ile kooperatif ve üst kuruluşları yönetim kurulunca alınacak kararla aynı ve maddi yardım yapabilecek.²⁰

OHAL illerindeki üretim lisansı sahiplerine muafiyet

Kahramanmaraş merkezli depremler sonrasında olağanüstü hal ve afet bölgesi ilan edilen illerde üretim lisansı sahibi tüzel kişiler bazı hizmetlerle ilgili yükümlölüklerinden muaf tutulacak.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'nun (EPDK) Kahramanmaraş merkezli depremler sebebiyle olağanüstü hal kararı alınan ve/veya afet bölgesi ilan edilen şehirlerde üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin bazı hizmetlerle ilgili yükümlölüklerinden muaf tutulmasına ilişkin kararı 10 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, deprem sebebiyle OHAL kararı alınan veya afet bölgesi ilan edilen şehirler için üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin söz konusu şehirlerde işletmede olan ve Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği hükümleri uyarınca primer frekans kontrolü ve sekonder frekans kontrolü hizmetine katılmakla yükümlü olan üretim tesislerinin söz konusu hizmetlere ilişkin yükümlölüklerinden 6 Şubat 2023 ve 7 Şubat 2023 tarihleri için muaf tutulması kararlaştırıldı.

Yine bu şehirlerde üretim lisansı sahibi tüzel kişilerin işletmede olan ve Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliği hükümleri uyarınca reaktif güç destek hizmetine katılmakla yükümlü olan üretim tesisleri de söz konusu hizmete ilişkin yükümlölüklerinden Şubat 2023 dönemi boyunca muaf tutulacak.²¹

OHAL illerinde bölgesel kalkınma ve yatırım teşviklerine yeni düzenleme

Kahramanmaraş depremlerinden etkilenen ve OHAL bölgesinde yer alan illerdeki yatırımlar için genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen ve 6 Şubat itibarıyla yatırım süresi biten yatırım teşvik belgeleri, talep alınmaksızın tamamlanmış sayılacak.

Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen ve olağanüstü hal ilan edilen illerde bölgesel kalkınma ve yatırım teşvikleri için yeni tedbirler alındı.

12 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren konuya ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre, afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde yapılmakta olan yatırımlar için genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen ve 6 Şubat itibarıyla yatırım süresi biten ve tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri, talep alınmaksızın, yatırım süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri ise 3 ay içinde talep edilmesi halinde, yatırım teşvik belgesindeki kayıt ve şartlar aranmaksızın mevcut haliyle tamamlanmış sayılacak.

²⁰ Olağanüstü Hal Kapsamında Bölgesel Kalkınma ile Yatırım Teşviklerine ilişkin Alınan Tedbirlere Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 134). Resmi Gazete, Sayı: 32130. (12 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230312-2.pdf>

²¹ Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirlerin Alınması Kapsamında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 132). Resmi Gazete, Sayı: 32128. (10 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230310-1.pdf>

Söz konusu yerlerde yapılmakta olan yatırımlar için bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamalarına istinaden düzenlenen ve 6 Şubat itibarıyla tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri de 3 ay içinde talep edilmesi halinde, yatırım teşvik belgesinde kayıtlı desteklerin durdurulması ve yararlanılan desteklerin geri alınmaması suretiyle yatırım teşvik belgesindeki kayıt ve koşullar aranmaksızın, mevcut haliyle tamamlanmış olarak kabul edilecek.

Kalkınma ajansları yönetim kurulu toplantılarına 3 ay erteleme.

OHAL ilan edilen illerdeki kalkınma ajanslarının yönetim kurulu toplantıları 3 ay süreyle yapılmayabilecek ve yönetim kurullarının toplanamadığı sürede, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından belirlenen yönetim kurulu yetkileri genel sekreter tarafından kullanılabilir.

OHAL kapsamında olmayan kalkınma ajansları bölgeye destek verebilecek.

Bakanlık, bölge kalkınma idareleri ve OHAL ilan edilen iller dışında bulunan kalkınma ajansları, OHAL ilan edilen illerde ekonomik ve sosyal kalkınma alanında ihya faaliyetlerine destek olmak amacıyla programlar uygulayabilecek.

Kalkınma ajansları, OHAL ilan edilen iller yararına ve OHAL süresince, taşınmazlar hariç, kiralama ve satın alma yapabilecek.²²

OHAL bölgesinde tarım sektörüne destek

Maraş depremlerinde zarar gören yetiştiricilere, ilgili hasar tespit komisyonu tarafından telef olduğu belirlenen arılı kovan, büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı sayısı kadar canlı hayvan verilecek.

Olağanüstü hal bölgesinde tarım alanında uygulanmak üzere bazı tedbirler alındı.

12 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’ne göre depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilen yerlerde, arılı kovan, büyükbaş, küçükbaş ve kanatlı hayvan yetiştiricilerine, bulundukları bölgelerde hayvancılık faaliyetlerinin devamlılığını sağlamak, verimliliğini artırmak ve hayvan sağlığı ile refahını temin etmek amacıyla, bir defaya mahsus olmak üzere canlı hayvan ve besleme amaçlı şeker yardımı yapılacaktır.

Telef olduğu tespit edilen hayvanların bakanlıkta kayıtlı olması gerekiyor.

Deprem nedeniyle telef olan hayvanların tespiti Tarım ve Orman Bakanlığınca ilgili il/ilçe hasar tespit komisyonlarınca gerçekleştirilecek ve tespiti yapılan hayvanların, Tarım ve Orman Bakanlığı Hayvancılık Bilgi Sistemi’nde kayıtlı olması şartı aranacaktır.

Besleme amaçlı şeker dağıtılacak arılı kovanların miktarı Tarım ve Orman Bakanlığı Arıcılık Kayıt Sistemi’nden alınırken arıcılara bir defaya mahsus olmak üzere, kovan başına 4 kilograma kadar besleme amaçlı şeker desteği sağlanacaktır.²³

OHAL bölgesindeki sanayicilere sanayi alanı inşa edilecek

²² Enerji Piyasası Düzenleme Kurulunun 09/03/2023 Tarihli ve 11698 Sayılı Kararları. Resmi Gazete, Sayı: 32128. (10 Mart 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230310-13.pdf>

²³ Olağanüstü Hal Kapsamında Tarım Alanında Alınan Bazı Tedbirlere İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 135). Resmi Gazete, Sayı: 32130. (12 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230312-3.pdf>

Resmi Gazete’de yayımlanan "Olağanüstü Hal Kapsamında Sanayi İşyerlerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi"ne göre depremde zarara uğrayan sanayiciler için sanayi alanı olabilecek yerlerin belirlenmesinin ardından bu alanlarda inşa faaliyetlerine başlanacak.

6 Şubat’ta meydana gelen depremlerde olumsuz etkilenen sanayicilere destek olabilmek amacıyla bazı yeni düzenlemeler yapıldı.

12 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren "Olağanüstü Hal Kapsamında Sanayi İşyerlerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi"ne göre depremde zarara uğrayan sanayiciler için sanayi alanı olabilecek yerler belirlenerek gerekli izinlerin ve imar planı değişikliklerinin yapılmasının ardından bu alanlarda inşa faaliyetlerine başlanacak.

Depremler dolayısıyla afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, 3 ay süreyle, afetten etkilenen sanayiciler için sanayi alanı olabilecek yerler; fay hattına mesafesi, zeminin elverişliliği ve yerleşim merkezine yakınlığı gibi kriterler gözetilerek alanın durumuna göre ilgili kurumların görüşü alınarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği ile Sanayi ve Teknoloji bakanlıklarınca birlikte tespit edilecek.

İlgili kurumlar tarafından izin ve vasıf değişikliği 3 gün içinde yapılacak ve imar ve parselasyon planları ile değişiklikleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından imar şartnamesine göre hazırlatılarak onaylanacak.

Belirlenen alanlara denk gelen maden ruhsat sahalarının girişimli kısmı maden ruhsat sahasından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca taksir edilirken sanayi alanının, ruhsatın tamamını kapsamaması halinde ise maden ruhsatı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca iptal edilecek.

Söz konusu alanlarda kamu kurum ve kuruluşlarına ait taşınmazlardan uygulamaya dâhil edilecek olanlar ile özel mülkiyete tabi diğer bütün taşınmazlar için Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, ilgisine göre devir veya acele kamulaştırma kararı alabilecek.

Kamulaştırma işlemleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yürütülecek ve kamulaştırılan taşınmazlar Bakanlığın talebine istinaden Hazine adına tescil olunacak.

Tescil işleminde mal sahipleri ile taşınmaz arasında vergi ilişkisi aranmayacak.

Tescil ve terkin işlemi sırasında mal sahiplerinin söz konusu taşınmaz mal nedeniyle vergi ilişkisi aranmayacak ancak tapu dairesi, durumu ilgili vergi dairesine bildirecek.

Tescilden sonra bu alanlarda inşa faaliyetlerine başlanabilecek. Hazine adına tescil edilen taşınmazlar için kıymet takdiri, tescil tarihinden itibaren en geç 1 ay içinde yetkilendirilmiş lisanslı gayrimenkul değerlendirme kuruluşları tarafından yapılacak.

Belirlenen değer, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca asliye hukuk mahkemesine sunulacak ve bu bedel, tescilinden önceki tapuda kayıtlı taşınmaz maliklerine ödenmek üzere mahkemece belirlenen bankaya yatırılacak.

Yeni sanayi iş yerleri yapılabilir.

Depremler dolayısıyla afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, deprem nedeniyle yıkılan veya kullanılamayacak kadar hasarlı sanayi iş yerlerinin maliklerinin talebi etmesi halinde, Çevre, Şehircilik

ve İklim Değişikliği Bakanlığının görüşü alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca, yeni sanayi iş yerleri yapılabilecek veya yaptırılabilir.

Yerinde yeniden inşa edilecek sanayi iş yerlerinin üzerine yapılacağı parsellerin Hazineye mülkiyet devri aranmayabilecek, inşaatı devam eden sanayi iş yerlerinin de maliklerinin talebi üzerine, bu fıkra kapsamında Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca inşaatları tamamlanabilecek.

İş yerleri hak sahiplerine borçlandırılarak verilecek.

Bakanlıkça ilgili madde kapsamında yapılan veya yaptırılan sanayi iş yerleri hak sahiplerine borçlandırılarak verilecek. Hak sahipliği, borçlandırma ve benzeri hususlar Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığının görüşleri alınarak Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca hazırlanan usul ve esaslara göre belirlenecek.

Yerli veya yabancı kişiler, kurumlar ve kuruluşlar, deprem bölgesindeki sanayicilerin ihtiyacını karşılamak ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca hibe edilmek üzere, belirlenen alanlardan Bakanlıkça gösterilecek yerlerde ve belirlenecek tip projelere uygun sanayi iş yerleri yapabilecek veya yaptırabilecek.

Kullanılabilir boş sanayi iş yerleri bakanlık tarafından kiralanabilecek.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca düzenlenen hasar tespit raporuna göre kullanılabilir olduğu tespit edilen boş sanayi iş yerleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca kiralanabilecek. Kiralanan yerlerde, iş yerleri yıkılan veya ağır hasarlı olan sanayi işletmelerine alt kiralama yapılabilecek. Bakanlıkça ödenecek kira bedelleri ve faydalananlardan tahsilatına ilişkin usul ve esaslar Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenecek.

Mühendislik ve mimarlık hizmetleri kredilendirilebilecek.

Afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde depremden etkilenen sanayi sitelerinin altyapı ve üstyapı tesislerinin tamamı ile ihtiyaç duyulan mühendislik ve mimarlık hizmetleri Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca kredilendirilebilecek.

Geçici barınma yerleri geri ödemesiz desteklenebilecek.

Bu yerlerdeki organize sanayi bölgelerine, organize sanayi bölgeleri içerisindeki sanayi işletmelerinde çalışanların geçici barınması amacıyla kurulacak konteyner ve prefabrik yapıların temini, kurulumu ve altyapı işleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca, teminat aranmaksızın ve yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmeksizin, kredilendirilebilecek veya geri ödemesiz desteklenebilecek. Bu kapsamda konteyner ve prefabrik yapılara yerleştirilenler valiliklere bildirilecek.²⁴

Borçların yapılandırılmasına ilişkin kanun Resmi Gazete'de yayımlandı

Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), il özel idareleri, belediyeler, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlıkları (YİKOB) ile ilgili alacaklara yapılandırma imkanı getiren "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" Resmi Gazete'de yayımlandı.

²⁴ Olağanüstü Hal Kapsamında Sanayi İşyerlerine İlişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 136). Resmi Gazete, Sayı: 32130. (12 Mart 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230312-4.pdf>

12 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan kanun kapsamındaki alacaklar için 31 Aralık 2022 tarihi esas alınacak. Mükelleflerce çeşitli sebeplerle eksik beyan edilmiş veya beyan dışı bırakılmış geçmiş yıl gelirlerinin belli oran ve tutarlar dahilinde beyan edilmesi sağlanacak.

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, işletmelerinde mevcut olduğu halde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşlarınca tespit edilecek rayiç bedeliyle defterlerine kaydedebilecekler ve 2022 yılı için matrah ve vergi artırımı imkanı sağlanacak.

Kanun kapsamında, 31 Aralık 2022'den önce işlenen fiillere ilişkin olup yapılandırma son başvuru tarihine kadar tebliğ edilen idari para cezaları da yapılandırılabilir.

Kurumlar vergisi mükelleflerinden tek seferlik ek vergi alınırken depremde etkilenen illerdeki mükellefler kapsam dışında olacak.

İşverenlerin, depremde etkilenen çalışanlarına yardım için sağladıkları menfaatler üzerinden vergi ve prim kesintisi yapılmayacak. Depremde etkilenenlere sahibi oldukları konutları ikamet amacıyla bedelsiz olarak tahsis eden konut sahipleri için ise emsal kira bedeli uygulanmayacak.

Depremde kullanılamaz hale gelen taşıtlar üzerindeki hacizler kaldırılacak.

Depremde yıkılan veya ağır hasar gören binalar ile kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin vergi ve katkı payları ile varsa bu alacaklara ilişkin feri alacakları terkin edilirken taşıtlar üzerindeki vergi dairelerince konulan hacizler kaldırılacak.

Alkollü ve uyuşturucuyla araç kullanmak, drift yapmak ve ölümlü kazaya sebebiyet vermek dışında sürücülere uygulanan trafik idari para cezalarına istinaden verilen ceza puanları silinecek.²⁵

TMO, depremzede çiftçiden 142 bin ton ürün satın aldı

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Toprak Mahsulleri Ofisi’nin (TMO) Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen illerdeki çiftçilerden 142 bin ton ürün aldığını açıkladı.

Tarım ve Orman Bakanı Vahit Kirişçi, Toprak Mahsulleri Ofisi’nin (TMO) Kahramanmaraş merkezli depremlerden etkilenen illerdeki çiftçilerden 142 bin ton ürün aldığını duyurdu.

Kirişçi, sosyal medya aracı Twitter üzerinden yaptığı paylaşımda "Toprak Mahsulleri Ofisimiz tarafından, afet bölgesi ilan edilen illerde cins ve kota sıkıntısı olmadan 142 bin ton ürün satın alınarak, üreticilerimize toplam 810 milyon lira ödeme yapıldı. Ürün alımlarımız devam ediyor. Depremzede çiftçilerimizin her daim yanlarında olmaya devam edeceğiz." ifadelerini kullandı.²⁶

3 kez yeni iş almaktan men cezası alan yapı denetim kuruluşlarının faaliyeti durdurulacak

Yapı denetim kuruluşları ile bu kuruluşlarda görevli mimar ve mühendisler hakkında tesis edilecek olan idari cezaların uygulanmasına ilişkin esasları belirleyen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tebliği Resmi Gazete’de yayımlandı.

²⁵ Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun(Kanun Numarası: 7440). Resmi Gazete, Sayı: 32130. (12 Mart 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230312-14.htm>

²⁶ https://twitter.com/vahitkirischi/status/1635608194872496129?s=46&t=IVZ_DpMZl8jN7_IYWB3yQ

14 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete yayımlanan yapı denetim kuruluşları ile bu kuruluşlarda görevli mimar ve mühendisler hakkında tesis edilecek olan idari cezaların uygulanmasına ilişkin esasları belirleyen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tebliğine göre, yapı denetim kuruluşlarının faaliyetleri, ihbar veya şikâyet üzerine ya da resen incelenebilecek.

Öngörülen esaslara göre denetim görevini yerine getirmedeği tespit edilen yapı denetimi kuruluşları hakkında uygulanacak idari müeyyideler, her bir iş için ayrı ayrı düzenlenirken bu kuruluşlarda birden fazla fiilden dolayı idari para cezası verilmesi gerekse bile bu bedel yapı denetim hizmet sözleşmesi bedelinin yüzde 50'sinden fazla olamayacak.

Yapı denetim kuruluşları hakkında verilen üçüncü bir yıl yeni iş almaktan men cezasının Resmî Gazete'de ilanı sonrasında, Merkez Yapı Denetim Komisyonu kararı üzerine Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca kuruluşun yapı denetim izin belgesi iptal edilerek faaliyetine son verilecek. Yapı denetim kuruluşlarının, denetçi mimar ve mühendisleri ile diğer teknik personeli hakkında ilgili kanun kapsamında tesis edilecek idari müeyyideler, Merkez Yapı Denetimi Komisyonunun kararı üzerine Resmî Gazete'de ilan edilmek suretiyle uygulanacak ve bu cezalar 1 ay içinde ödenecek.²⁷

Seçim takvimi Resmi Gazete'de yayımlandı

Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) 14 Mayıs 2023'te yapılacak Cumhurbaşkanı Seçimi ile 28'inci Dönem Milletvekili Genel Seçimi için hazırladığı seçim takvimi Resmi Gazete'de yayımlandı.

YSK'nın 14 Mayıs 2023 günü yapılacak olan Cumhurbaşkanı Seçimi ile 28'inci Dönem Milletvekili Genel Seçimi için hazırladığı seçim takvimi Resmi Gazete'de yayımlandı.

İlk turu 14 Mayıs'ta yapılacak Cumhurbaşkanı Seçimi'nde adaylar ilk turda yeterli oyu alamazlar ise ikinci tur 28 Mayıs'ta gerçekleştirilecek. Milletvekili seçimleri ise 14 Mayıs'ta yapılacak.

Resmi Gazete'de yayımlanan seçim takvimine göre; cumhurbaşkanı adaylığı için siyasi partilerce YSK'ya yapılacak adaylık başvuruları 19 Mart Pazar günü başlayacak ve 23 Mart Perşembe günü saat 17.00'de sona erecek.

31 Mart Cuma günü, Cumhurbaşkanı kesin aday listesi Resmi Gazete'de yayımlanacak. Aynı gün cumhurbaşkanı seçimi için propaganda dönemi de başlayacak. 13 Mayıs Cuma günü seçim propagandası sona erecek. Milletvekili aday listeleri ise 19 Nisan Çarşamba günü Resmi Gazete'de yayımlanarak kesinleşecek.²⁸

Hazine taşınmazlarına ilişkin sözleşme borçlarına erteleme

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına, 2 Mart 2023 tarihli ve 127 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile verilen yetki kapsamında, Hazine taşınmazlarına yönelik olağanüstü hal süresince tahsil edilmesi gereken bedellerin ertelenmesine ilişkin Milli Emlak Genel Tebliği Resmi Gazete'de yayımlandı.

²⁷ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca: Yapı Denetim Kuruluşlarının Faaliyetlerinin Denetlenmesi, İdari Müeyyide Uygulanması ve İdari Para Cezalarının Tahsil Edilmesinin Usûl ve Esaslarına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32132. (14 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230314-7.htm>

²⁸ 12 Yüksek Seçim Kurulunun 13/03/2023 Tarihli ve 2023/99 Sayılı Kararı ve Eki 14 Mayıs 2023 Pazar Günü Birlikte Yapılacak Olan Cumhurbaşkanı Seçimi ile 28. Dönem Milletvekili Genel Seçiminde Uygulanacak Seçim Takvimi. Resmi Gazete, Sayı: 32132. (14 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230314-13.pdf>

10 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Hazine taşınmazlarına yönelik olağanüstü hal süresince tahsil edilmesi gereken bedellerin ertelenmesine ilişkin Milli Emlak Genel Tebliği kapsamında, 6 Şubat’ta yaşanan depremler nedeniyle afet bölgesi olarak kabul edilen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa ile Sivas’ın Gürün ilçesindeki Hazine taşınmazlarına ilişkin olarak, sözleşmeye istinaden ödenmesi gereken bedeller ile ecrimisil bedellerinden vade tarihi 6 Şubat 2023 ile 8 Mayıs dönemi içerisinde olanların ödeme süreleri 3 ay süreyle ertelenecek ve bu bedeller erteleme süresi sonunda 3 taksit halinde tahsil edilecek.²⁹

Konteyner konut ithalatında gümrük vergisi sıfırlandı

Taşınabilir evlerin (konteyner) ithalatında gümrük vergisi ve ilave gümrük vergisi (İGV) 31 Temmuz'a kadar sıfır olarak uygulanacak.

İthalat rejimi kararında değişiklik yapılmasına ilişkin Cumhurbaşkanı kararı Resmi Gazete’de yayımlandı. Kararla, 31 Temmuz'a kadar bu kapsamdaki ithalatta gümrük vergisi sıfır olarak uygulanacak.³⁰

Dahilde işleme rejimi (DİR) kapsamında ithal edilen altın ve gümüşün gümrük idarelerine beyan zorunluluğu getirildi

Türk parası kıymetini koruma hakkında 32 sayılı karara ilişkin tebliğ ile kıymetli maden standartları ve rafinerileri hakkında tebliğde paralel değişiklik öngören tebliğler Resmi Gazete'de yayımlandı.

Türk parası kıymetini koruma hakkında 32 sayılı karara ilişkin tebliğde yapılan değişikliğe göre, DİR kapsamında kıymetli madenler aracı kuruluşu olmayan Türkiye’de yerleşik kişilerce 40 kilogramı aşmamak üzere standart işlenmemiş altın veya 200 kilogramı aşmamak üzere standart işlenmemiş gümüş ithalinde, kıymetli madenin formu, külçe/bar cinsi, ağırlığı, adedi, rafinerisi, rafineri ülkesi bilgilerinin gümrük idarelerine beyan edilmesi zorunlu olacak.³¹

Fahiş fiyat tekrarına iki kat ceza verilecek

Resmi Gazete’de yayımlanan düzenlemeye göre, fahiş fiyat uygulamalarının bir yıl içinde tekrarında önceki cezanın iki katı para cezası verilecek.

Olağanüstü hal, afet ve ekonomik dalgalanma dönemleri ile diğer acil durumlarda faaliyet gösterecek Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu’nun çalışma esaslarına dair Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu yönetmeliğinde değişiklikler yapıldı. Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu değerlendirmesi sonucu belirlenen fahiş fiyat ve stokçuluk uygulamalarının bir yıl içinde tekrarı halinde bir önceki cezanın iki katı tutarında idari para cezası uygulanacak.³²

²⁹ Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından: Milli Emlak Genel Tebliği (Sıra No: 414). Resmi Gazete, Sayı: 32128. (10 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230310-9.htm>

³⁰ İthalat Rejimi Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Karar (Karar Sayısı: 6921). Resmi Gazete, Sayı: 32128. <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230310-4.pdf>

³¹ Hazine ve Maliye Bakanlığından: Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2008-32/34)’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2023-32/68). Resmi Gazete, Sayı: 32128. (10 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230310-11.htm>

³² Ticaret Bakanlığından: Haksız Fiyat Değerlendirme Kurulu Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32133. (15 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230315-27.htm>

16-22 Mart 2023

Kentsel dönüşüme yeni destek paketleri

Kentsel dönüşümde yüklenici ve konut üreticilerine 12 ay ödemesiz dönem ile 48 ay vadeyle 250 milyon TL'ye kadar finansman sunulurken 50 milyar TL kefalet limiti de kullanıma açılacak.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından 17 Mart tarihinde yapılan açıklamada “Daha önce devreye aldığımız desteklere ilave olarak şimdi de riskli alanlarda yer alan ya da kendisi riskli olan yapıların kentsel dönüşümüne ilişkin destekler sağlayarak kentsel dönüşümü hızlandırmayı ve muhtemel doğal afetlere karşı daha hazırlıklı olmayı öngörüyoruz” ifadelerine yer verilerek bu kapsamda riskli alanlarda yer alan ya da kendisi riskli yapıların malikleri için kentsel dönüşüm kapsamında yüklenici ve konut üreticileri için destek paketleri hazırlandığı belirtildi.

Buna göre, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile eşgüdümlü olarak maliklere yönelik finansman paketi kapsamında kişi başı 1,25 milyon TL'ye kadar finansman imkanı sunulacak ve finansman maliyetinin 840 baz puana kadarlık kısmı Hazine tarafından karşılanacak.

50 milyar TL kefalet limiti kullanıma açıldı

Hazine, destekli kefalet sistemi kapsamında da şu ana kadar uygulanan tazmin oranını bu paket özelinde %7'den %9'a çıkardı. Söz konusu finansman paketi ile 12 ay ödemesiz dönem imkânı dâhil toplam 48 ay vade ile 250 milyon TL'ye kadar finansman imkânı için 50 milyar TL kefalet limiti açılıyor.³³

Ticaret Bakanlığı bazı lisansların süresini uzattı

Ticaret Bakanlığı tarafından bazı lisansların geçerlilik süresi 3 yıla çıkarıldı.

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 18 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikle 2 yılda bir olan lisans yenileme süresi 3 yıla çıkarıldı.

Yönetmelik, basılı ürün senedi hükmünde olmak üzere depolamak amacıyla teslim ve kabul edilen ürünler için lisanslı depo işletmelerince elektronik ortamda oluşturulan elektronik ürün senetlerinin kayden izlenmesi, devredilmesi, değiştirilmesi, iptali ve güvenliğine, bu hizmetleri yürütecek kuruluşun lisans alması, faaliyeti ile denetimine ve elektronik ürün senedine yönelik diğer işlemlere ilişkin usul ve esasları düzenliyor.³⁴

Lisanslı depoculuk ve yetkili sınıflandırıcılar yönetmeliği değişti

Aynı tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelikte yapılan değişiklikle de lisansın geçerlilik süresi 2'den 3 yıla çıkarıldı. Süre, lisans süresi bir yıl uzatılanlar için lisans süresinin bitiminden itibaren uygulanacak.

³³ T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı, Kentsel Dönüşüme İlişkin Yeni Destek Paketleri. (17 Mart 2023). <https://www.hmb.gov.tr/haberler/kentsel-donusume-iliskin-yeni-destek-paketleri>

³⁴ Elektronik Ürün Senedi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32136. (18 Mart 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230318-1.htm>

Yönetmelikle lisanslı depoculuğa konu tarım ürünlerinin standartlarının belirlenerek emniyetli ve sağlıklı koşullarda depolanmasını ve ürün senetleri vasıtasıyla ticaretinin kolaylaştırılması amaçlanıyor.³⁵

Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile de söz konusu lisansın geçerlilik süresi 1 yıl artırılarak 3 yıla yükseltildi.³⁶

79 şirkete "dış ticaret sermaye şirketi" statüsü verildi

2023 yılında Ticaret Bakanlığı tarafından 79 şirkete 'dış ticaret sermaye şirketi' statüsü verildi.

18 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan Ticaret Bakanlığının "Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Kararı" yürürlüğe girdi.

Buna göre, aralarında Arçelik, ASELSAN, Bosch, Çimsa, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları, Ford Otomotiv, İskenderun Demir ve Çelik, Kardemir, LCW, Petkim, Petlas, Sasa, Şişecam, Tofaş, Türk Havacılık ve Uzay Sanayii, Türk Traktör ve Vestel’in de yer aldığı 79 şirkete 2023 yılında dış ticaret sermaye şirketi statüsü verildi.³⁷

Rekabet Kurumu’ndan deprem bölgesine yönelik sektör incelemesi

Rekabet Kurumu, 6 Şubat’ta Kahramanmaraş’ta meydana gelen depremlerden etkilenen 11 ile yönelik sektör incelemesi başlattığını açıkladı.

Rekabet Kurumu, 6 Şubat’ta meydana gelen depremlerden etkilenen 11 il için piyasalarda ortaya çıkabilecek rekabet sorunlarının tespitine yönelik bir sektör incelemesi başlattı.

Söz konusu inceleme kapsamında başta odalar ve borsalar gibi kamu kurumu niteliğindeki kuruluşlar olmak üzere, afet bölgesinde yerleşik paydaşlarla kalıcı ve hızlı bir iletişim kanalının oluşturulması, deprem bölgesinde sosyal ve iktisadi toparlanma sürecini geciktirebilecek olası rekabetçi sorunların hızla tespit edilmesi ve gerektiğinde ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşlarıyla da eşgüdüm sağlanarak proaktif adımların atılabilmesi amaçlanıyor.

Rekabet Kurumu’ndan yapılan açıklamaya göre, belirli sektörlerle karşı oluşan ani ve yüksek talep karşısında teşebbüslerin olası rekabeti kısıtlayıcı/bozucu faaliyetlerde bulunmalarının önlenmesi ve bölgenin yeniden imarı ve inşası aşamasında teşebbüsler arasında gerçekleştirilebilecek işbirliklerinin rekabetçi şekilde tasarlanması için gerekli rehberliğin sağlanabilmesi hedefleniyor.

Tedarik zincirinin sürekliliği önemli

Konuyla ilgili açıklama yapan Rekabet Kurumu Başkanı Birol Küle, Türkiye’nin 6 Şubat’ta Kahramanmaraş merkezli 7,7 ve 7,6 büyüklüğünde iki büyük depremle sarsıldığını hatırlatarak “Meydana gelen olağanüstü şiddetli bu depremler ve devamında gelen artçı sarsıntılar nedeniyle, depremin merkez üssü olan Kahramanmaraş ile birlikte Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa’da 48 bini aşkın vatandaşımız maalesef hayatlarını

³⁵ Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32136. (18 Mart 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230318-2.htm>

³⁶ Yetkili Sınıflandırıcıların Lisans Alma, Faaliyet Ve Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32136. (18 Mart 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230318-3.htm>

³⁷ Dış Ticaret Sermaye Şirketlerine İlişkin Karar Resmi Gazete, Sayı: 32136. (18 Mart 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230318-5.pdf>

kaybetti, binlerce bina yıkıldı ya da ağır hasar aldı. Deprem bölgesinde ekonomik ve sosyal hayatın hızla toparlanabilmesi, konutların ve işyerlerinin yeniden inşa sürecinin hızına bağlı. Böylesi büyük bir operasyonun başarısı için ise tedarik zincirlerinin sıhhatinin ve sürekliliğin sağlanması hayati öneme sahip.” dedi.

Kamu ve özel sektör kaynakları en etkin şekilde kullanılabilmeli

İnşaat ve lojistik başta olmak üzere, belirli sektörlerle karşı oluşan ani ve yüksek talep karşısında kamu ve özel sektör kaynaklarının en etkin şekilde kullanılabilmesinin gerekli olduğuna dikkat çeken Küle, “Bunun için de bir yandan oluşabilecek açık ve ağır rekabet ihlallerinin önlenmesi ve caydırılması; diğer yandan ise tedarik süreçlerinin aksamamasını teminen teşebbüslerin etkinlik doğurucu/rekabet yanlısı işbirliklerine yönlendirilmeleri ülkemiz için elzem, kurumumuz için de öncelikli görevimizdir.” diye konuştu.

Uluslararası Bağışçılar Konferansı'nda 7 milyar euro yardım taahhüdü

Uluslararası Bağışçılar Konferansı'nda depremde etkilenen Türkiye için 6,05 milyar, Suriye için ise 950 milyon euro olmak üzere toplamda 7 milyar euro yardım taahhüdünde bulunuldu.

Türkiye ve Suriye'deki depremzedeler için düzenlenen Uluslararası Bağışçılar Konferansı'nda yapılan taahhütler toplamda 7 milyar euroya ulaştı.

AB Komisyonundan tarafından yapılan açıklamada, Türkiye için hibeler ve krediler dahil olmak üzere taahhüt edilen miktarın 6,05 milyar euro olduğu kaydedilirken Suriyeli depremzedeler için hibe olarak 950 milyon euro taahhüt edildiği bildirildi.

Açıklamada, "AB Komisyonu ve AB üyesi ülkelerin yanı sıra Avrupa Yatırım Bankası ve Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, 3,6 milyar euro ile toplam hibe taahhüdünün yüzde 50'sini temsil etmektedir." ifadesine yer verildi.

Türkiye'ye yönelik fonların insani ihtiyaçların karşılanması ve depremde etkilenen bölgelerin yeniden imarında kullanılacağı belirtilen açıklamada, Türkiye'deki hasar tespit raporlarına göre depremin ekonomik etkisinin 100 milyar doların üzerinde olduğu hatırlatılarak “Yeniden imar çabaları deprem bölgelerinde yapılacak inşaatlarda uluslararası standartlara uyulmasını sağlayacak. Suriye'ye yönelik fonlar ise insani ihtiyaçların karşılanmasını ve ön toparlanmayı destekleyecek.” denildi.³⁸

Depremzedelerin elektrik ve doğalgaz borçları silindi

Olağanüstü hal (OHAL) kapsamında konutu veya iş yeri yıkılan, acil yıkılacak, ağır ve orta hasarlı hale gelen elektrik ve doğalgaz abonelerinin ödenmemiş tüketim bedelleri terkin edilirken hasarlı konut ve iş yerinden elektrik ve doğalgaz tüketim bedeli alınmayacak.

21 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan konuya ilişkin Cumhurbaşkanı kararına göre, bu kapsamdaki abonelerin, özelleştirme devir işlemleri sırasında Türkiye Elektrik Dağıtım AŞ’ye (TEDAŞ) devredilmiş olan elektrik tüketiminden kaynaklanan tutarlar da dahil olmak üzere 6 Şubat 2023 tarihine kadar tahakkuk etmiş ancak tahsil edilmemiş elektrik ve doğalgaz tüketim tutarları terkin edilecek.

³⁸ Avrupa Komisyonu, İhtiyaç duyulan fonların toplanmasını amaçlayan bir Bağışçılar Konferansı. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/stronger-europe-world/donors-conference-turkiye-and-syria_tr

Bu abonelerin 6 Şubat tarihine kadarki döneme ait tüketimleri için geçmiş tüketimleri dikkate alınarak tahakkuk ettirilecek elektrik ve doğalgaz tüketim tutarları, varsa daha önceki dönemlere ilişkin ödenmemiş fatura tutarları Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinden karşılanacak.

Terkinine karar verilen fatura tutarlarına yönelik varsa açılmış dava ve icra takipleri sona erecek, icra takipleri için düzenlenen harç alınmayacak ancak daha önce alınan harçlar iade edilmeyecek. Kamu tüzel kişiliği haiz aboneler ve genel aydınlatma abonelikleri kararname kapsamı dışında yer alıyor.³⁹

Deprem bölgesinde bazı illerde elektrik ve doğalgaz faturalarına erteleme

Deprem bölgesinde Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illerinin tamamı ile Gaziantep'in İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde, belirli tüketicilere yönelik olarak elektrik ve doğalgaz bedellerinin tahsil işlemleri 31 Mayıs'a kadar ertelendi.

Resmi Gazete'de yayımlanan Cumhurbaşkanı kararı, sayılan yerlerde faal veya kullanılabilir durumda olan; iletimden bağlı elektrik tüketicileri, orta gerilimden bağlı sanayi abone grubundaki elektrik tüketicileri, "kamu veya özel hizmetler sektörü" ile diğer abone grubundaki tüketicileri haricindeki elektrik tüketicilerini kapsıyor.

Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illerinin tamamı ile Gaziantep'in İslahiye ve Nurdağı ilçelerinde, belirli tüketicilere yönelik olarak elektrik ve doğalgaz bedellerinin tahsil işlemleri 31 Mayıs'a kadar ertelendi.

Bu tüketicilere yönelik ilgili tedarik şirketleri tarafından gerçekleştirilen tahakkuk ve tahsilat işlemleri 31 Mayıs'a kadar ertelendi. Bu süredeki toplam elektrik tüketimine esas fatura bedeli, 2023 yılı Haziran ayı fatura döneminden itibaren gecikme zammı olmaksızın 6 eşit taksitle tahsil edilecek.⁴⁰

Kamu bankalarından yeni sermaye artırımı

3 kamu bankasında sermaye artırımı kararı alındı. Sermaye Halkbank'ta 30 milyar TL, Vakıfbank'ta 32 milyar TL, Ziraat Bankası'nda 45 milyar TL yükseltiliyor.

Halkbank ve Vakıfbank tarafından alınan tahsisli sermaye artırım kararları KAP'a yapılan açıklamalar ile duyuruldu. Buna göre Halkbank'ta 30 milyar TL Vakıfbank'ta ise 32 milyar TL sermaye artırımına gidildi. Ziraat Bankası ise sermayesini 45 milyar TL artırıyor. Böylece 3 kamu bankasının toplam sermaye artırımını 107 milyar TL oldu.

Halkbank tarafından KAP'a yapılan açıklamada "Bankamızın 10 milyar TL'lik kayıtlı sermaye tavanı içerisinde kalmak kaydıyla, toplam 4 milyar 969 milyon 120 bin 730 TL olan çıkarılmış sermayesinin, "tahsisli satış" yöntemi ile mevcut tüm ortakların rüçhan haklarının tamamen kısıtlanarak, nakit sermaye artırımı yoluyla toplam satış hasılatı 30 milyar TL olacak şekilde, Borsa İstanbul A.Ş.'nin Toptan Alış Satış İşlemlerine İlişkin Prosedürü çerçevesinde belirlenecek pay satış fiyatına göre hesaplanacak toplam nominal sermaye tutarı kadar artırılmasına karar verilmiştir." ifadeleri yer aldı.

³⁹ Olağanüstü Hal Kapsamında Enerji Tüketim Bedellerinin Terkinine Dair Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 137). Resmi Gazete, Sayı: 32139. (21 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230321-12.pdf>

⁴⁰ 6/2/2023 Tarihinde Meydana Gelen Depremler Nedeniyle Zarar Gören Bazı İllerdeki Tüketicilerin Elektrik ve Doğal Gaz Tüketimlerine Yönelik Tahakkuk ve Tahsilat İşlemlerinin Ertelenmesine Dair Karar (Karar Sayısı: 6974). Resmi Gazete, Sayı: 32139. (21 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230321-13.pdf>

Vakıfbank tarafından yapılan açıklamada ise "Bankamızın kayıtlı sermaye tavanı içerisinde kalmak kaydıyla, 7 milyar 111 milyon 364 bin 116 TL olan çıkarılmış sermayesinin, mevcut pay sahiplerinin rüçhan hakları tamamen kısıtlanarak, tahsisli ve nakden toplamda 32 milyar Türk Lirası toplam satış hasılatı elde edilecek şekilde Borsa İstanbul A.Ş.'nin Toptan Alış Satış İşlemlerine ilişkin Prosedürü çerçevesinde belirlenecek pay satış fiyatına göre hesaplanacak nominal sermaye tutarı kadar nakit sermaye artırımını yoluyla artırılmasına karar verilmiştir." denildi.

Ziraat Katılım da 4,7 milyar TL sermaye artırımını kararı aldı.⁴¹

Afet Yeniden İmar Fonu kanunu yürürlükte

Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması Hakkında Kanun, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Kanuna göre, doğal afetler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi ilan edilen alanlarda; imar, altyapı ve üstyapı çalışmaları için gerekli kaynağın sağlanması, yönetilmesi, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına aktarılması amacıyla Afet Yeniden İmar Fonu kurulacak.

Fonun 7 kişilik Yönetim Kurulu, Hazine ve Maliye Bakanı başkanlığında; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı, Tarım ve Orman Bakanı, İçişleri Bakanı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı ile Strateji ve Bütçe Başkanından oluşacak.⁴²

⁴¹ KAP, Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O., Özel Durum Açıklaması (Genel). (21 Mart 2023). <https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/1126866> KAP, Türkiye Halk Bankası A.Ş., Özel Durum Açıklaması (Genel). (21 Mart 2023). <https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/1126869>

⁴² 7441 Afet Yeniden İmar Fonunun Kurulması Hakkında Kanun. Resmi Gazete, Sayı: 32139. (21 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230321-11.htm>

23-29 Mart 2023

Lisanslı depo desteklerine yeni düzenleme

Lisanslı Depolarda Muhafaza Edilen Tarımsal Ürünler için Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile lisanslı depo destekleri yeniden düzenlendi.

24 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yer alan ve 1 Ekim 2022 tarihinden itibaren geçerli olacak Lisanslı Depolarda Muhafaza Edilen Tarımsal Ürünler için Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile lisanslı depo desteklerine yeni düzenleme geldi.

Buna göre, kira desteklemesi 2022 yılı hasat dönemi için en fazla altı ay süre ile belirtilen ürünler ve miktarlarda üretici ve üretici örgütlerine ödenecek. İlgili üretim yılına ait depolama dönemi başlangıç tarihleri olarak belirtilen ürün depolama dönemleri esas alınacak. Nakliye ve analiz ücreti desteğinden faydalanabilmek için mevcut üretim yılına ait ürünlerin Tebliğin ekinde yer alan depolama döneminin başlangıç tarihi ile ilgili yılın son günü arasında lisanslı depoya girmiş olması, en az bir gün depolanması ve TBS üzerinden ELÜS İhraç Formu doğruluğunun sağlanması şartı aranacak.

Tarım Satış Kooperatif ve Birliklerine de destek verilecek

Destek verilecek üretici örgütleri arasına Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri eklendiği belirtilen Tebliğde ayrıca, üretici/üretici örgütlerinin kira, nakliye ve analiz desteklerini alabilmesi için ilgili ürünü lisanslı depoya ilk teslim eden olması gerektiği, lisanslı depo işletmesinde el değiştirerek ticarete konu olmuş ürünlere kira, nakliye ve analiz desteği ödemesi yapılmayacağı, bu koşullara rağmen destek başvurusu yapan kişilerin bazı yaptırımlara tabii tutulacağı da ifade edildi. Tebliğin uygulanması ile ilgili olarak yapılan nakdi ödeme tutarının yüzde 0,2'si bankaya hizmet komisyonu olarak ödenecek.⁴³

Depremzede KOBİ'lere sıfır faizli kredi desteği

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, depremzede KOBİ'lere yönelik 3 milyar TL'lik bir destek oluşturduklarını açıkladı. Söz konusu tutarla depremzede KOBİ'lerin kullanacağı kredinin faizi karşılanacak.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mustafa Varank, depremzede KOBİ'lere yönelik 3 milyar TL'lik bir destek oluşturulduğunu açıklayarak bu tutar ile depremzede KOBİ'lerin kullanacağı kredinin faizinin karşılanacağını söyledi.

Varank, KOSGEB tarafından oluşturulan finansmanla 11 milyar TL'lik bir kredi hacmine ulaşılacağını belirterek "Mikro işletmelerin 250, küçük işletmelerin 500, orta ölçekli işletmelerin de 1 milyon liraya kadar kredilerinin faiz yükü karşılanacak. Hasar durumu ağır ve üstü olan işletmelerde bu limitler yüzde 50 arttırılacak. Orta ölçekli bir işletme ağır hasarlıysa toplam kredi limiti 1,5 milyon liraya çıkacak." dedi.

Teminat sıkıntısı çeken firmalara KGF kefaleti

⁴³ Lisanslı Depolarda Muhafaza Edilen Tarımsal Ürünler İçin Destekleme Ödemesi Yapılması Hakkında Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32142. (24 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230324-9.htm>

“KOSGEB Acil Destek Kredisi Programı” olarak adlandırılan finansman paketinden imalat yapan, imalata dayalı parçaları tedarik eden, yine imalata ilişkin onarım faaliyetleri yürüten KOBİ’ler ile mimarlık faaliyetinde bulunan işletmeler faydalanabilecek.

Teminat sıkıntısı çeken firmalar için KGF kefaleti kullanılırken Acil Destek Kredisi kapsamına giren firmalar, Valilik ve Kaymakamlık gibi resmi makamlardan durumlarını belgeleyecek.

Faizleri KOSGEB tarafından ödenecek krediler 12 ay geri ödemesiz olacak ve takip eden 24 ay içinde 3’er aylık taksitlerle geri ödenebilecek.⁴⁴

İhracı kayda bağlı mallar güncellendi

İhracı kayda bağlı mallar listesi güncellenerek listeye 6 tarım ürünü eklendi.

25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Ticaret Bakanlığı’nın hazırladığı ‘İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ’ ile süt ve krema, tereyağı, patates (taze veya soğutulmuş), kuru soğan, adi fasulye (beyaz fasulye dâhil) ve kırmızı mercimek “İhracı kayda bağlı mallar listesi”ne eklendi.⁴⁵

BDDK’dan iki yeni banka açıklaması

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), iki yeni bankanın kurulmasına ve bir bankaya faaliyet izni verilmesine onay verdi.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu’nun (BDDK) iki yeni banka kurulması ve bir bankaya da faaliyet izni verilmesine ilişkin kararı 25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlandı.

Karar kapsamında Ziraat Bankası ve iştiraklerinin ortaklığıyla 2,5 milyar TL sermayeli 'Ziraat Dinamik Banka' ismiyle bir dijital banka kurulmasına karar verilirken kurucu ortakları Hardan Ayyed, Mohammed Noori Ayyed, Noor Ayyed, Vadeea Ayyed ve Vedat Ayyed olan 600 milyon TL kuruluş sermayeli 'Asır Yatırım Bankası A.Ş.' ismiyle bir banka kurulmasına izin verildi.

Aynı tarihli Resmi Gazete’de yer alan bir diğer kararla Hayat Finans Katılım Bankası’na da faaliyet izni verildi.⁴⁶

Deprem bölgesindeki fatura ve borç işlemlerine erteleme

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK), deprem bölgesindeki bazı elektrik tüketicilerinin sayaç okuma, fatura ve borç işlemlerinin ertelendiğini duyurdu.

25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayınlanan Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu’nun (EPDK) kurul kararları ile deprem bölgesindeki bazı tüketicilerin sayaç okuma, fatura tahakkuk ve tahsilat işlemleri ile tahsil edilememiş borçlarına yönelik işlemleri düzenlendi.

⁴⁴ KOSGEB, Depremzede KOBİ'lere Acil Destek Kredisi. (24 Mart 2023). <https://www.kosgeb.gov.tr/site/tr/genel/detay/8728/depremezde-kobilere-acil-destek-kredisi>

⁴⁵ İhracı Kayda Bağlı Mallara İlişkin Tebliğ’de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-8.htm>

⁴⁶ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunun 23/03/2023 Tarihli ve 10541, 10542, 10543 Sayılı Kararları. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023).

<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-10.pdf>

Buna göre, 6 Şubat 2023'te meydana gelen depremlerden etkilenen Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya illerinin tamamı ile Gaziantep'in İslahiye ve Nurdağı ilçelerindeki faal veya kullanılabilir durumda olan iletimden bağlı elektrik tüketicileri, orta gerilimden bağlı sanayi abone grubundaki elektrik tüketicileri, orta gerilimden bağlı "kamu ve özel hizmetler sektörü ile diğer abone" grubundaki elektrik tüketicileri ile kamu tüzel kişiliğine haiz aboneler ve genel aydınlatma aboneleri haricindeki elektrik tüketicilerinin, Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'nin "Sayaç okuma ve okuma bildiriminin içeriği" başlıklı 32'inci maddesi kapsamında, sayaç okuma işlemleri 31 Mayıs 2023'e kadar ve bu tarih de dahil olmak üzere ertelendi.

Borçlar haziran ayı itibariyle 6 taksitle tahsil edilecek

Yönetmeliğin "faturalama esası ve dönemi" başlıklı 33'üncü maddesi kapsamında ise fatura tahakkuk ve tahsilat işlemleri 31 Mayıs'a kadar ertelenerek bu süredeki toplam elektrik tüketimine esas fatura bedelinin 2023 yılı haziran ayı fatura döneminden itibaren gecikme zammı olmaksızın eşit taksitlerle ayda tahsil edilmesi kararlaştırıldı.

Yönetmelik kapsamında 6 Şubat'a kadar tahakkuk etmiş ancak tahsil edilememiş elektrik tüketim borçlarına ilişkin "zamanında ödenmeyen borçlar" başlıklı 35'inci maddesinde yer alan ikinci bildirim yapma işlemleri, elektrik kesme işlemleri, güvence bedelinden mahsup işlemleri ve bildirimleri, perakende satış sözleşmesi fesih işlemleri ve bildirimleri, yasal takip işlemleri ve bildirimleri, 31 Mayıs'a kadar ve bu tarih de dahil olmak üzere ertelendi ve bu madde kapsamında elektriği kesilmiş olan kullanım yerlerinin elektriklerinin tüketicilerin talepte bulunması halinde, ödeme koşulu aranmaksızın, bağlanmasına karar verildi.

Tedarik şirketleri tazminat yükümlülüklerinden muaf tutulacak

EPDK'nin aynı tarihli Resmi Gazete'de yer alan bir diğer kurul kararına göre, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle olağanüstü hal kararı alınan veya afet bölgesi ilan edilen yerlerde görevli tedarik şirketleri, Elektrik Piyasasında Dağıtım ve Perakende Satış Faaliyetlerine İlişkin Kalite Yönetmeliği'nin 39'uncu maddesinde bahsedilen Görevli Tedarik Şirketi Ticari Kalite Tablosu'nda bulunan süreler ile hizmetlere ait tazminat yükümlülüklerinden 31 Mayıs 2023 tarihine kadar ve bu tarih de dahil olmak üzere muaf tutulacak.⁴⁷

Deprem bölgesine yönelik yeni kararlar

Hazine ve Maliye Bakanlığı, depremden etkilenen mükellef ve vatandaşlara önemli vergi teşvikleri ve kolaylıklar sağlanan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği" ile deprem bölgesine yönelik yeni düzenlemeler yapıldığını açıkladı. Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın, depremden etkilenen mükellef ve vatandaşlara önemli vergi teşvikleri ve kolaylıklar sağlanan "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği" 25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlandı.

Buna göre, işverenlerin, depremden kendisi, eşi, çocuğu veya anne ve babası etkilenen çalışanlarına yardım amacıyla 6 Şubat-31 Temmuz 2023 tarihlerinde (bu tarihler dahil) sağladıkları menfaatler

⁴⁷ Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Kurul Kararı Resmi Gazete, Sayı:32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-9.pdf>

üzerinden gelir vergisi, damga vergisi ve prim kesintisi yapılmayacak. Bu sayede yapılan yardımlar hiçbir kesinti olmadan çalışanlara verilebilecek.

Nakdi yardımlardaki istisna 50 bin lira ile sınırlandırıldı

Aynı yardımlarla ilgili bir sınır bulunmazken, nakdi yardımlardaki istisna 50 bin lira ile sınırlandırıldı. Depremden etkilenen hizmet erbabı veya ailesinin oturması için ev verilmesi, eşya alınması, nakliye ücretlerinin ödenmesi, kiralarının karşılanması gibi yardımlar da istisna kapsamına alındı.

Deprem bölgesi dışında çalışan, ancak eşi, çocuğu veya anne ve babası depremde etkilen hizmet erbabına yapılan söz konusu yardımlar için de istisnadan yararlanılabilecek.

Konut sahipleri gelir beyanında bulunmayacak

Sahibi olduğu konutlarını depremzedelere bedelsiz olarak veren konut sahiplerinin vergi mevzuatı kapsamında vergi ödemesini engellemek adına 2023 yılı gelirlerinin tespitinde bu konutlar için emsal kira bedeli uygulanmayacak. Bu sayede konutlarını depremzedelere bedelsiz tahsis eden ev sahipleri, bu konutlar için emsal kira bedeli dikkate alarak gelir beyanında bulunmayacak.

Devlet tarafından depremde etkilenenlere yönelik sağlanan barınma, kira, taşınma ve benzeri yardımların alınıyor olması, düzenlemeden yararlanmaya engel teşkil etmeyecek.

BES'ten yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacak

Kanunla depremde vefat edenlerin mirasçılara tüzel kişiliği haiz emekli sandıkları, yardım sandıkları ile sigorta ve emeklilik şirketleri tarafından ve bireysel emeklilik sisteminden yapılan ödemeler üzerinden gelir vergisi tevkifatı yapılmaması sağlandı.

Böylece, depremde vefat edenlerin mirasçılara yapılan bu kapsamdaki ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacak, bu ödemeler için yıllık beyanname verilmeyecek, diğer gelirler için beyanname verilmesi halinde bu gelirler beyannameye dahil edilmeyecek.

Mirasçılardan veraset ve intikal vergisi alınmayacak

Depremde hayatını kaybeden vatandaşların mirasçılara intikal eden mallardan veraset ve intikal vergisi alınmayacak. Ayrıca depremde ölen vatandaşların eşine, çocuklarına, anne ve babasına işverenlerince 6 Şubat-31 Temmuz 2023 tarihlerinde (bu tarihler dahil) yapılan yardımlar da vergiden istisna edildi. Bu intikallere ilişkin olarak veraset ve intikal vergisi beyanname verilmeyecek, yapılacak işlemlerde ilgili kurumlar tarafından ilişik kesme belgesi aranılmayacak.

Mükelleflerin, ölümün depremde kaynaklanan nedenlere bağlı olduğuna dair ilgili kurumlardan alacakları rapor veya tevsik edici bir belge ile intikal eden malların kendilerine verilmesi/adlarına tescil edilmesi ya da devir ve ferağı talebiyle ilgili kurumlara başvurmaları durumunda veraset ve intikal vergisi ilişik kesme belgesi aranılmadan işlemleri tamamlanacak.

Depremde hayatını kaybedenlerin mirasçıları Kanun'un yayımı tarihinden önce beyanname vermişlerse talep etmeleri üzerine bu beyanname üzerine tahakkuk eden vergiler terkin edilecek, ödenmiş tutarlar iade edilecek. Ayrıca, ilgili kurumlarca kesilerek vergi dairesine yatırılan tutarlar da mükelleflerin talebine istinaden iade edilecek.

Depremde zayı olan defter ve belgelere ilişkin mükelleflere işlem kolaylığı

Türk Ticaret Kanunu ve Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tutulması, muhafazası ve ibrazı mecburi olan defter ve belgeleri depremde zayı olan mükelleflerin, zayı belgesi için yetkili mahkemeye başvuru süresi 31 Temmuz'a kadar uzatılarak bu belgenin il veya ilçe idare kurullarından alınabilmesi imkanı getirildi. Bu kapsamda yeni defterlerin tasdiki işlemlerinde noter harcı ve noterlik ücreti alınmayacak. Elektronik ortamda tutulan defterler Gelir İdaresi Başkanlığından temin edilebilecek.

Kanun ile deprem nedeniyle mücbir sebep hali ilan edilen yerlerde faaliyet gösteren kişilerle iktisadi ve ticari ilişkisi bulunan mükelleflerin alacaklarının tahsilinde ortaya çıkan zorluklar nedeniyle şüpheli alacak karşılığı ayrılması ile ilgili şartlar kolaylaştırıldı.

Söz konusu alacakları ödemek zorunda olan borçlunun deprem nedeniyle malvarlığının en az üçte birini kaybettiğine ilişkin açtığı tespit davası sonucunda verilen karar esas alınarak bu alacaklar için şüpheli alacak karşılığı ayrılabilir. Böylece Vergi Usul Kanunu'nda öngörülen borçlunun dava edilmesine veya icra yolu ile takibi şartı aranılmadan karşılık ayrılması mümkün hale geldi.

Depremde kullanılamaz hale gelen taşıtların vergileri terkin edilecek

Depremde yıkılan, ağır veya orta hasar gören binalar ile kullanılamaz duruma gelen taşıtlara ilişkin vergilerin terkin edilmesine yönelik düzenleme yapıldı.

Buna göre, deprem nedeniyle, ağır hasarlı hale gelerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlar ile göçük altında kalarak enkaz kaldırma çalışmalarında bulunamayan veya kullanılamaz duruma gelerek bulunduğu yerden alınması/çıkarılması mümkün ya da ekonomik olmayan taşıtlara ilişkin, 6 Şubat 2023'ten önce tahakkuk eden ve Kanun'un yayımı tarihi olan 12 Mart 2023 itibarıyla ödenmemiş motorlu taşıtlar vergisi ve bu vergiye ilişkin vergi cezası, gecikme faizi, gecikme zammı, 6 Şubat 2023'ten önce verilen trafik idari para cezası, verilen idari para cezaları ve bu cezanın verilmesine ilişkin geçiş ücretiyle bu alacaklara ilişkin feri alacaklar terkin edilecek.

Söz konusu düzenlemeden faydalanmak isteyen mükelleflerin, Tebliğ eki "Adlarına Kayıt ve Tescilli Taşıtları İçin Terkin Talep Formu (Ek 1)" ve deprem nedeniyle ağır hasar görerek kullanılamaz duruma gelen taşıtlara dair ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından düzenlenen belge ile mükellefiyetin bulunduğu vergi dairesine başvuru yapması gerekiyor.

Aynı Kanun gereğince, depremde yıkılan, ağır veya orta hasarlı binalara ilişkin, 6 Şubat 2023'ten önce tahakkuk eden ve ödenmemiş bulunan, emlak vergisi, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı, çevre temizlik vergisi ile bu alacaklara ilişkin vergi cezası, gecikme faizi ve gecikme zammı alacakları da terkin edilecek.⁴⁸

TCMB faizi sabit tuttu

Geçtiğimiz ay deprem sonrası toparlanmayı desteklemek amacıyla faizi 50 baz puan indiren Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, mart ayı toplantısında bir haftalık repo faizini yüzde 8,50'de sabit tuttu.

TCMB politika faizini yüzde 8,50 olarak açıkladı.

⁴⁸ Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği seri no:1. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-4.pdf> Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği seri no:2. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023). <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-5.htm>

TCMB karar metninde para politikası duruşunun yeterli olduğunu belirtilerek araç setinin liralasma hedefleriyle uyumlu hale getirileceğini ifade edildi. TCMB tarafından yapılan açıklamada para politikası duruşunun fiyat istikrarı ve finansal istikrarı koruyarak deprem sonrası gerekli toparlanmayı desteklemek için yeterli olduğu aktarılarak “Deprem 2023 yılının ilk yarısındaki etkileri yakından takip edilecek. Kurul, yaşanan felaketin etkilerinin en düşük seviyelere indirilmesi ve gerekli dönüşümün desteklenmesi amacıyla uygun finansal koşulların oluşmasını önceliklendirecektir.” denildi.⁴⁹

Deprem bölgesindeki vakıflara vergi muafiyeti

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından deprem bölgesindeki vakıflara yönelik yeni düzenlemeler yapıldı.

Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın "Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğ"i 25 Mart 2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, depremler nedeniyle Bakanlık tarafından mücbir sebep hali ilan edilen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa illeri ve Sivas'ın Gürün ilçesinde, merkezi, şubesi veya iktisadi işletmesi bulunan vergiden muaf vakıfların 2022'ye ilişkin Bakanlığa ibraz etmeleri gereken dönem sonunda düzenlenecek bilanço ve gelir gider tablosu, bir yıllık faaliyetlerinin sonuçlarını gösteren kesin bütçe tablosu, yıllık faaliyet raporu, yeminli mali müşavirce düzenlenmiş tasdik raporu ve vakfa ait iktisadi işletme bulunması halinde bunlara ait bilanço ve gelir tablolarının ibraz edilme tarihi, bu yerlerde mücbir sebep halinin sona erdiği tarihi izleyen ayın sonuna kadar uzatıldı. Bu yerler dışında merkezi bulunan ve mücbir sebep hali kapsamındaki yerlerde faaliyette bulunan yeminli mali müşavirlerle tasdik sözleşmesi olan vakıflar da bu süre uzatımından yararlanabilecek.

Muafiyetin devamı için harcamaların amaca yönelik olması gerekiyor

Vergi muafiyeti tanınan vakıfların deprem bölgesine yapacakları bağış, yardım ve harcamalar amaca yönelik harcama kapsamında değerlendirilirken Cumhurbaşkanı'nca vergi muafiyeti tanınan vakıfların muafiyetlerinin devamı için yapmış oldukları harcamalarının resmi senetlerinde gösterilen amaçlarına yönelik olması gerekiyor.

Tebliğ kapsamında yapılan bir başka değişiklikle Cumhurbaşkanı'nca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan amaçları arasında yardım faaliyeti bulunmayan vakıflarca 2023 yılı içinde mücbir sebep hali ilan edilmiş olan yerlerde yaşanan depremler için yapılan bağış, yardım ve harcamaların, amaca yönelik harcama olarak değerlendirilmesine de imkan tanındı.⁵⁰

BES birikimi ile kredi kullanılabilecek

SEDDK, BES birikimi ile kredi kullanımına imkân veren yönetmelik ile BES'te birikimi olan katılımcılara bankalardan kullanacakları krediler için ilgili BES sözleşmesinden kaynaklı alacaklarını kredi süresiyle sınırlı olmak üzere bankaya devredebilme imkanı tanıdı.

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'nun (SEDDK) Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'i bugünkü Resmi Gazete'de yayımlandı.

⁴⁹ TCMB, Faiz Oranlarına İlişkin Basın Duyurusu, Sayı: 2023-12. (23 Mart 2023).

<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Duyurular/Basin/2023/DUY2023-12>

⁵⁰ Vakıflara Vergi Muafiyeti Tanınması Hakkında Genel Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32143. (25 Mart 2023)
<http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230325-7.htm>

22 Ocak 2022'de 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, Bireysel Emeklilik Sistemi'nde (BES) yer alan katılımcıların bireysel emeklilik sözleşmelerinden kaynaklı devlet katkısı hariç alacağının tamamını veya bir kısmını alacağın devri sözleşmesi yoluyla devredebilmesine imkân tanındı. Öte yandan, yayımlanan yönetmelikte alacağın devri uygulamasına ilave olarak ihtiyaç duyulan diğer operasyonel hususlara dair iyileştirmeler de yapıldı.

Bu kapsamda, katılımcıların acil nakit ihtiyacı durumunda BES sözleşmelerini tamamen sonlandırarak sistemde kazandığı haklarını kaybetmesinden kaynaklanan mağduriyetlerin yaşanmaması için BES sözleşmelerinden kaynaklı alacaklarını bankalara devrederek kredi kullanılabilmesinin önü açıldı. Böylelikle katılımcılar, bankaya devrettikleri alacak tutarının üstündeki birikimlerini tercih ettikleri fonlarda değerlendirebilecek.

Finansman ihtiyacına rahat erişim

28 Eylül 2023'ten sonra yürürlüğe girecek yönetmelikle BES'te birikimi bulunan katılımcılar, bankalardan kullanacakları krediler için ilgili BES sözleşmesinden kaynaklı alacaklarını kredi süresiyle sınırlı olmak üzere bankaya devredebilecek ve ihtiyaçları olan finansmana daha rahat erişim sağlayabilecek.

Emeklilik Gözetim Merkezi tarafından geliştirilecek merkezi bilgi sistemi vasıtasıyla paydaşlar tarafından gerekli sorgulamalar yapılacağı süreçte, alacağın devri sözleşmesinin onaylanması ile katılımcıların BES sözleşmelerinden doğan bazı hakları, kredi yükümlülükleri tamamlanana kadar bankaya devrolacak. Alacaklarını bankaya devreden katılımcılar, alacağın devri sözleşmesinin yürürlükte bulunduğu süre içinde ilgili sözleşmelerini sonlandıramayacak ve bireysel emeklilik hesabındaki birikimlerini başka şirketlere aktaramayacaklar.

Katılımcılar birikim yapmaya devam edebilecek

Katılımcılar bu süreçte BES sözleşmelerine katkı payı yatırmaya, birikimlerini izlemeye ve bankaya devrettikleri alacak tutarının üstündeki birikimlerini tercih ettikleri fonlarda değerlendirmeye devam edebilecekler.

Alacağın devri sözleşmesine konu kredi borcu ödendiğinde alacağın devri sözleşmesi sona ererken kredi borcunun ödenmemesi halinde emeklilik sözleşmesinin sonlandırılması suretiyle banka kalan borç tutarını devredilen alaktan tahsil edecek.⁵¹

Teşvikli proje sayısı iki katına yükseldi

Şubat ayında düzenlenen yatırım teşvik belgesi sayısı geçen yılın aynı ayına göre yüzde 95 artışla 1.183 seviyesinde gerçekleşti.

Sabit yatırım tutarı yüzde 74 artarak 44,4 milyar liraya yükselirken, istihdamdaki artış diğerlerine göre daha sınırlı kaldı ve istihdam yüzde 3'lük artışla 20 bin 521 oldu. Yılın ilk iki ayında ise sabit yatırım yüzde

⁵¹ Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Bireysel Emeklilik Sistemi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32146. (28 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230328-1.htm>

119 artarak 129 milyar liraya, teşvik belgesine bağlanan proje sayısı yüzde 106 artarak 2 bin 679'a çıktı. İstihdam artışı ise yüzde 27 olurken 54 bin 632 kişilik istihdam öngörüldü.⁵²

Narlı sosların satışı yasaklandı

Nar ekşisi izlenimi veren nar aromalı sos, nar sosu, narlı sos, nar ekşili sos, nar aromalı şurup ve nar ekşili şurup gibi ürünler yurt içinde satılamayacak.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından hazırlanan "Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, nar ekşisine, nar, nar suyu, nar suyu konsantresi ve su dışında başka bir gıda bileşeni eklenemeyecek. Nar ekşisi izlenimi veren nar aromalı sos, nar sosu, narlı sos, nar ekşili sos, nar aromalı şurup ve nar ekşili şurup gibi isimlerle nar ekşisi benzeri ürünler yurt içinde piyasaya arz edilemeyecek.

Bu kapsamda yurt içinde piyasaya arzına izin verilmeyen ürünler, 30 Haziran 2024'ten sonra piyasada bulundurulamayacak.⁵³

Elektrikli ev aletleri ithalatında gözetim uygulaması

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ", Resmi Gazete'de yayımlandı.

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan ve 23 Mart 2023 tarihli gazetede yayımlanan "İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ" ile Elektrikli ev aletleri ithalatında düzenlemeler yapıldı.

Buna göre, adet başına birim gümrük kıymeti stant mikserleri hariç tezgah üstü mikserler, meyve sebze presleri, anında su ısıtıcılar, daldırma tipi ısıtıcılar, kurutma başlıkları ve ekmek kızartma makineleri gibi ev aletlerinde 10 dolar, komple setler, su kaynatma kapları, elektrikli set üstü ocaklar için pişirme saçları, kaynatma halkaları ve ısıtma levhaları, ızgaralar ve kızartma cihazları ile tost makinelerinde 15 dolar, sadece çay yapmaya mahsus olanlar için 32 dolar, buharlı ütüler için 35 dolar, kanal tipi ısıtıcı ve diğer ısıtıcı sobalar için 40 dolar olarak uygulanacak.

Sadece kahve yapmaya mahsus olan aletler için 50 dolar, gerilimi 110 volt veya daha fazla olan robot ve akıllılar dışındaki süpürgeler için 70 dolar, gaz yakıtlı ocaklar (dağcı ocakları hariç) için 75 dolar, stant mikserlerinde 80 dolar, yalnız şarj edilebilen dik kullanımlı elektrik süpürgeleri, ısıtmalı hava perdeleri, airfryer ve fritözler için 100 dolar, en az bir fırını ve bir ısıtma levhası olan ocaklar için 125 dolar, robot ve akıllı süpürgeler ile gerilimi 110 volt veya daha fazla olan akıllı ve robot süpürgelerin ithalatında 200 dolar gözetim uygulamasına gidilecek.

Belirtilen eşyalar İthalat Genel Müdürlüğüne düzenlenecek gözetim belgesiyle ithal edilebilecek.⁵⁴

⁵² Sanayi ve Teknoloji Bakanlığundan: 2023 Yılı Şubat Ayına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32144. (26 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230326-2.pdf> Sanayi ve Teknoloji Bakanlığundan: 2023 Yılı Şubat Ayına Ait Tamamlama Vizesi Yapılan Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32144. (26 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230326-3.pdf> Sanayi ve Teknoloji Bakanlığundan: 2023 Yılı Şubat Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri. Resmi Gazete, Sayı: 32144. (26 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230326-4.pdf>

⁵³ Tarım ve Orman Bakanlığundan: Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32142. (24 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230324-7.htm>

⁵⁴ Ticaret Bakanlığundan: İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2023/7). Resmi Gazete, Sayı: 32141. (23 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230323-2.htm>

İthal cep telefonuna gümrük zammı iptal edildi

Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğ ile ithal cep telefonlarının birim gümrük kıymetini 350 dolara çıkaran düzenleme yürürlükten kaldırıldı.

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ 28 Şubat'ta Resmî Gazete'de yayımlanmıştı. Tebliğ ile 30 Mart itibarıyla ithal cep telefonlarında adet başına birim gümrük kıymeti 200 dolardan 350 dolara yükseltilecekti. Ancak söz konusu tebliğ yürürlüğe girmeden Resmi Gazete'de yayımlanan başka bir tebliğ ile kaldırıldı. Böylece ithal cep telefonlarının fiyatlarında 2 bin 500 liraya kadar yaşanabilecek bir zammın önüne geçilmiş oldu.⁵⁵

Airfryer ve fritözler gözetim dışına çıkarıldı

Ticaret Bakanlığı tarafından 23 Mart'ta yayımlanan tebliğle ithalatında gözetim uygulanacak elektrikli ev cihazları listesinde değişiklik yapıldı.

Resmi Gazete'de yayımlanan ithalatta gözetim uygulanmasına ilişkin tebliğde değişiklik yapılmasına dair tebliğ göre, 23 Mart'ta yayımlanan tebliğle gözetim kapsamına alınan birim gümrük kıymeti 100 doların altında olan airfryer ve fritözler listeden çıkarıldı. Düzenlemeyle ayrıca, birim gümrük değeri 10 doların altında olan mutfak mikserleri için öngörülen gözetim uygulaması detaylandırılarak bu ürünün 3 litre ile 10 litre arasında hacme sahip ve 80 doların altında birim gümrük kıymetini haiz olanları gözetim uygulamasına dahil edildi. Değişiklikler 22 Nisan'da yürürlüğe girecek.⁵⁶

Gümrük alacaklarının yeniden yapılandırılmasına ilişkin esaslar belirlendi

Ticaret Bakanlığı tarafından hazırlanan "7440 Sayılı Kanun Kapsamında Gümrük Alacaklarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Tebliğ" Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Tebliğe göre, 31 Aralık 2022'den (bu tarih dahil) önce gümrük yükümlülüğü doğan ve gümrük idarelerince takip edilen alacaklardan, 12 Mart 2023 itibarıyla (bu tarih dahil) kesinleşen alacaklar yapılandırma kapsamında olacak.

Vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş gümrük vergilerinin ödenmemiş kısmının tamamı ile bunlara bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi feri amme alacakları yerine 12 Mart'a kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, ödenmemiş alacağın sadece feri alaktan ibaret olması halinde feri alacak yerine Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutarın, tamamen ödenmesi şartıyla gümrük vergilerine bağlı faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi feri amme alacakları ve aslı 12 Mart'tan önce ödenmiş olanlar dahil asla bağlı olarak kesilen idari para cezalarının tamamının tahsilinden vazgeçilecek.

Kanun hükümlerinden yararlanmak isteyen borçluların, 31 Mayıs 2023 mesai bitimine kadar ilgili gümrük idaresine başvuruda bulunmaları gerekiyor. Alacağın birden fazla gümrük idaresini ilgilendirmesi durumunda, her idareye ayrı ayrı başvurulacak.⁵⁷

⁵⁵ Ticaret Bakanlığından: İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2020/6)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32147. (29 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230329-4.htm>

⁵⁶ Ticaret Bakanlığından: İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32147. (29 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230329-5.htm>

⁵⁷ Ticaret Bakanlığından: 7440 Sayılı Kanun Kapsamında Gümrük Alacaklarının Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32141. (23 Mart 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/03/20230323-1.htm>

2023 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracat %4,4 oranında artışla 23 milyar 596 milyon dolar, ithalat %4,2 oranında artışla 32 milyar 169 milyon dolar oldu. 2023 yılı Ocak-Mart döneminde ise, ihracat %2,5 oranında artışla 61 milyar 588 milyon dolar, ithalat %11,4 oranında artışla 96 milyar 489 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhr./ İth. Oran (%)
Mart	2022	22.610	30.877	53.486	-8.267	73,2
	2023	23.596	32.169	55.766	-8.573	73,4
	Değişim (%)	4,4	4,2	4,3	3,7	.
Ocak-Mart	2022	60.068	86.605	146.673	-26.537	69,4
	2023	61.588	96.489	158.077	-34.902	63,8
	Değişim (%)	2,5	11,4	7,8	31,5	.

2023 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre;

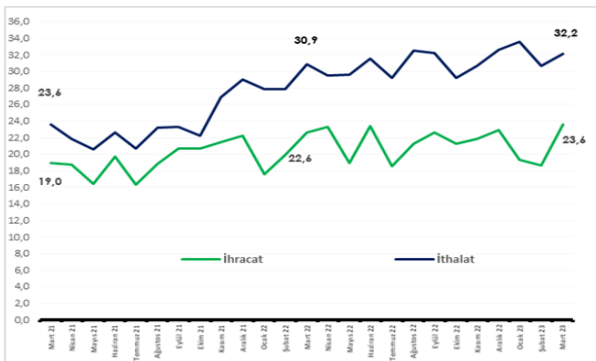
- ✓ İhracat, %4,4 oranında artarak 23 milyar 596 milyon dolar,
- ✓ İthalat, %4,2 oranında artarak 32 milyar 169 milyon dolar,
- ✓ Dış ticaret hacmi, %4,3 oranında artarak 55 milyar 766 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Mart döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

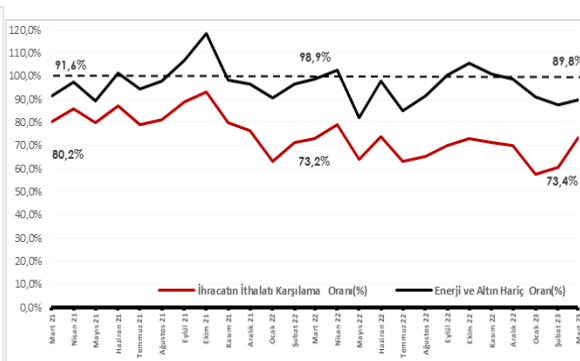
- ✓ İhracat, %2,5 oranında artarak 61 milyar 588 milyon dolar,
- ✓ İthalat, %11,4 oranında artarak 96 milyar 489 milyon dolar,
- ✓ Dış ticaret hacmi, %7,8 oranında artarak 158 milyar 77 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2023 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre;

- ✓ İhracatın ithalatı karşılama oranı 0,1 puan artarak %73,4 olarak gerçekleşti.
- ✓ Enerji verileri hariç tutulduğunda, ihracatın ithalatı karşılama oranı 9,3 puan azalarak %85,4 olarak gerçekleşti.
- ✓ Enerji ve altın verileri hariç tutulduğunda ise, ihracatın ithalatı karşılama oranı 9,1 puan azalarak %89,8 olarak gerçekleşti.

Grafik: Aylara Göre Dış Ticaret (Milyar Dolar)

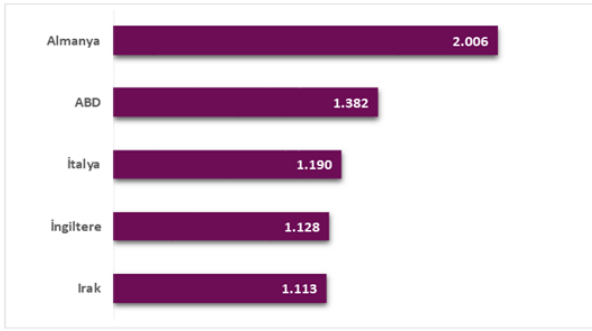

Grafik: İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)

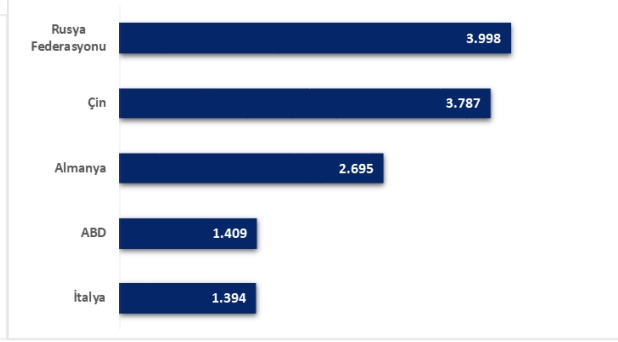

MALATYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

MALATYA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

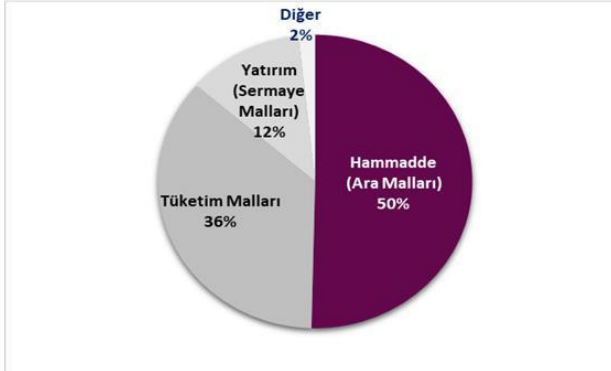

Grafik: İhracat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar, Mart 2023)

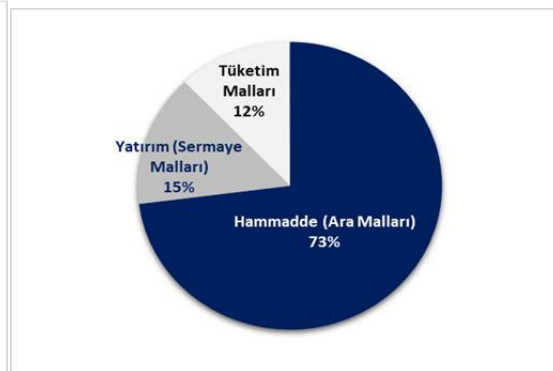

Grafik: İthalat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar, Mart 2023)

- ✓ Mart ayında en fazla **ihracat** yaptığımız ülkeler sırasıyla; **Almanya** (2 milyar 6 milyon dolar), **ABD** (1 milyar 382 milyon dolar) ve **İtalya** (1 milyar 190 milyon dolar) oldu.
- ✓ İhracatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ihracat içerisindeki payı %47,5 oldu.
- ✓ Mart ayında en fazla **ithalat** yaptığımız ülkeler sırasıyla; **Rusya Federasyonu** (3 milyar 998 milyon dolar), **Çin** (3 milyar 787 milyon dolar) ve **Almanya** (2 milyar 695 milyon dolar) oldu.
- ✓ İthalatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ithalat içerisindeki payı %56,3 oldu.
- ✓ Mart ayında en fazla **ihracat** yaptığımız ülke grupları sırasıyla; **Avrupa Birliği (AB-27)** (9 milyar 765 milyon dolar), **Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri** (4 milyar 210 milyon dolar) ve **Diğer Avrupa Ülkeleri** (3 milyar 713 milyon dolar) oldu.
- ✓ Mart ayında en fazla **ithalat** yaptığımız ülke grupları sırasıyla; **Avrupa Birliği (AB-27)** (10 milyar 123 milyon dolar), **Asya Ülkeleri** (7 milyar 953 milyon dolar) ve **Diğer Avrupa Ülkeleri** (6 milyar 876 milyon dolar) oldu.

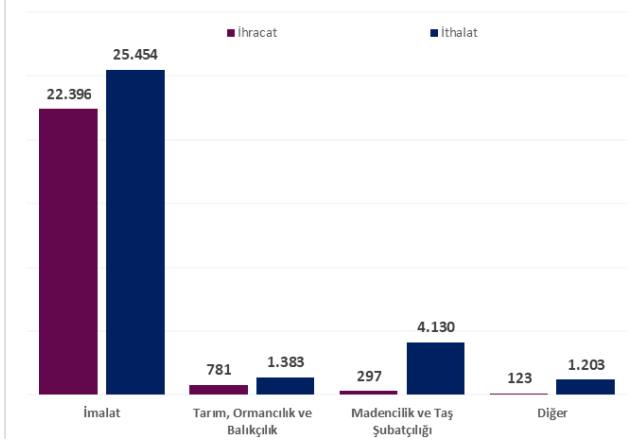

Grafik: BEC Sınıflamasına Göre İhracatın Dağılımı (% Mart 2023)

Grafik: BEC Sınıflamasına Göre İthalatın Dağılımı (% Mart 2023)

- ✓ Mart ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ihracat 11 milyar 888 milyon dolarla (%2,5 azalış) "**Ham madde (Ara malları)**" grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 8 milyar 489 milyon dolarla (%10,1 artış) "**Tüketim Malları**" ve 2 milyar 817 milyon dolarla (%10,9 artış) "**Yatırım (Sermaye) Malları**" grupları takip etti.
- ✓ Mart ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ithalat 23 milyar 479 milyon dolarla (%7,0 azalış) "**Ham madde (Ara malları)**" grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 4 milyar 773 milyon dolarla (%46,8 artış) "**Yatırım (Sermaye) Malları**" ve 3 milyar 890 milyon dolarla (%65,3 artış) "**Tüketim Malları**" grupları takip etti.

Grafik: Sektörlere Göre Dış Ticaret (Milyon Dolar, Mart 2023)

- ✓ Mart ayında sektörlere göre ihracatın payı sırasıyla; **İmalat Sanayi** %94,9 (22 milyar 396 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık** sektörü %3,3 (781 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %1,3 (297 milyon dolar) oldu.
- ✓ Mart ayında sektörlere göre ithalatın payı sırasıyla; **İmalat Sanayi** %79,1 (25 milyar 454 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %12,8 (4 milyar 130 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık** sektörü %4,3 (1 milyar 383 milyon dolar) oldu.

2023'ün ilk 3 ayında kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre %8 arttı.

- 2023'ün ilk 3 ayında, 2022'in ilk 3 ayına göre kurulan şirket sayısı %8 kurulan kooperatif sayısı %58,5 artmış olup, kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %3,8 azalmıştır.
- 2023'ün ilk 3 ayında, 2022'in ilk 3 ayına göre kapanan şirket sayısı %32,8 kapanan kooperatif sayısı %14,5 artmış olup, kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %9,1 azalış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %1,2 artış oldu.

- Mart 2023'te, Mart 2022'ye göre kurulan şirket sayısı %1,2 kurulan kooperatif sayısı %51,5 artmış olup kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %4,8 oranında azalmıştır.
- Mart 2023'te, kapanan şirket sayısı 2022 yılının aynı ayına göre %6,7 artmış olup kapanan kooperatif sayısı %14,1 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %21 azalış olmuştur.

Mart 2023'te kurulan kooperatiflerin sayısında bir önceki aya göre %24,8 artış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %19,5 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %24,9 kurulan kooperatif sayısı %24,8 artmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısında %23,2 kapanan kooperatif sayısında %17 artış olup kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %4 azalış gerçekleşmiştir.

2023 Mart Ayı Genel Görünümü

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	MART 2023	ŞUBAT 2023	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	MART 2022	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- MART (3 Aylık)		
							2022	2023	Değişim (%)
Kurulan*	Şirket	11.319	9.473	19,5	11.188	1,2	32.436	35.032	8,0
	Kooperatif	262	210	24,8	173	51,5	438	694	58,5
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.209	1.769	24,9	2.320	-4,8	6.672	6.421	-3,8
Tasfiye	Şirket	1.761	1.567	12,4	1.834	-4,0	5.686	6.054	6,5
	Kooperatif	57	44	29,6	73	-21,9	230	152	-33,9
Kapanan**	Şirket	1.451	1.178	23,2	1.360	6,7	3.159	4.195	32,8
	Kooperatif	55	47	17,0	64	-14,1	159	182	14,5
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.642	1.711	-4,0	2.078	-21,0	6.678	6.072	-9,1

* Kurulan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı adi ortaklıkları da içermektedir.

* Kapanan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı, yapılan tebligatlarla ticari faaliyeti bulunmadığı tespit edilen gerçek kişi ticari işletmesinin kayıtlarının ilgili Ticaret Sicil Müdürlükleri tarafından Ticaret Sicil Yönetmeliğinin 51. maddesine istinaden re'sen silinen işletmelerini kapsamamaktadır. Mart 2023'de 1.449 gerçek kişi ticari işletmesi re'sen kapatılmıştır. Ocak-Mart döneminde 2.855 gerçek kişi ticari işletmesi re'sen kapatılmıştır.

** Tasfiye süresi, 4/11/2021 tarihli ve 7341 sayılı Kanun ile altı aydan üç aya düşmüştür. Kapanan ve tasfiye edilen şirket sayılarındaki artışlar bu kanun değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

Mart 2023'te Tunceli'de şirket kuruluşu gerçekleşmemiştir.

- Mart 2023'te kurulan toplam 11.581 şirket ve kooperatifin %85,6'sı limited şirket, %12,1'i anonim şirket, %2,3'ü ise kooperatiftir. Şirket ve kooperatiflerin %38,6'sı İstanbul, %10,7'si Ankara, %6,3'ü İzmir'de kurulmuştur.
- Bu ay Tunceli'de şirket kuruluşu gerçekleşmemiştir.

Mart 2023'te kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, bir önceki aya göre %30,1 oranında arttı.

- 2023 yılında toplam 35.726 şirket ve kooperatif kurulmuştur. Bu dönemde kurulan toplam 30.745 limited şirket, toplam sermayenin %75,9'unu, 4.283 anonim şirket ise %24,1'ini oluşturmaktadır. Mart ayında kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, Şubat ayına göre %30,1 oranında artmıştır.

2023 Mart Ayı Şirket Türlerine Göre Şirket Kuruluşları

		Şirket Türleri					Genel Toplam
		Anonim	Kollektif	Komandit	Limited	Kooperatif	
OCAK 2023	Sayı	1.684	4		12.552	222	14.462
	Sermaye (TL)	3.613.654.832	790.000		13.695.400.800		17.309.845.632
ŞUBAT 2023	Sayı	1.197			8.276	210	9.683
	Sermaye (TL)	2.961.382.486			8.810.124.000		11.771.506.486
MART 2023	Sayı	1.402			9.917	262	11.581
	Sermaye (TL)	4.110.119.954			11.209.007.675		15.319.127.629
2023 TOPLAM	Sayı	4.283	4		30.745	694	35.726
	Sermaye (TL)	10.685.157.272	790.000		33.714.532.475		44.400.479.747

Mart 2023'te şirket ve kooperatiflerin 3.736'sı ticaret, 1.683'ü inşaat ve 1.618'i imalat sektöründe kurulmuştur. 710 gerçek kişi ticari işletmesi ise ticaret sektöründe kuruldu.

- Mart 2023'te şirket ve kooperatiflerin 3.736'sı ticaret, 1.683'ü inşaat ve 1.618'i imalat sektöründe kurulmuştur. Mart 2023'de kurulan gerçek kişi ticari işletmelerinin; 710'u toptan ve perakende ticaret motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 708'i inşaat, 217'si imalat sektöründedir.
- Bu ay kapanan şirket ve kooperatiflerin; 489'u toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 188'i imalat, 172'si inşaat sektöründedir.
- Bu ay kapanan gerçek kişi ticari işletmelerinin 752'si toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 253'ü inşaat, 186'sı imalat sektöründedir.

Mart 2023'te kurulan 262 Kooperatifin 171'i Konut Yapı Kooperatifidir.

- Mart 2023'te kurulan 262 Kooperatifin 171'i Konut Yapı Kooperatifi 39'u İşletme Kooperatifi, 23'ü Tarımsal Kalkınma Kooperatifi olarak kurulmuştur.

Mart 2023'te 1.254 adet yabancı ortak sermayeli şirket kuruldu.

- Mart 2023'te kurulan 1.254 yabancı ortak sermayeli şirketin 664'ü Türkiye, 93'ü Rusya Federasyonu, 78'i İran ortaklı olarak kurulmuştur.
- Kurulan 1.254 yabancı ortak sermayeli şirketin 139'u anonim, 1.115'i limited şirkettir. 2023 yılında kurulan şirketlerin 541'i Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki toptan ticaret, 187'si Gayrimenkul

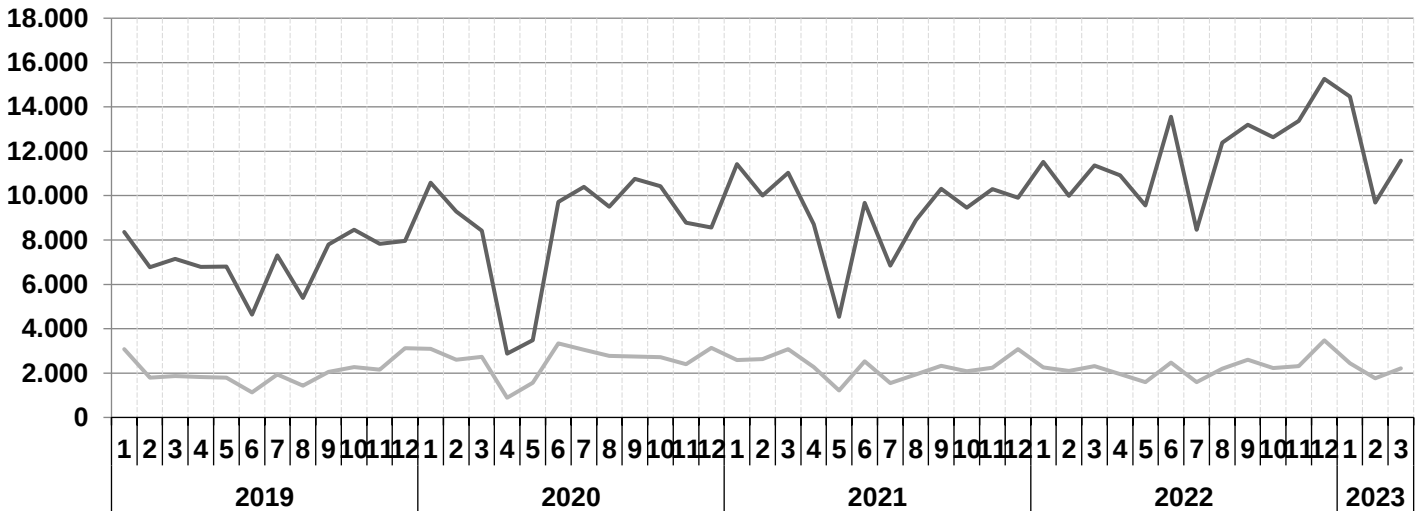
acenteleri ve 176'sı İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı faaliyetleri sektöründe kurulmuştur.

- Kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin toplam sermayelerinin % 79,1'ini yabancı sermayeli ortak payını oluşturmaktadır.

		Anonim	Limited	Genel Toplam
OCAK 2023	Sayı	122	1.298	1.420
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	160.407.010	1.408.386.900	1.568.793.910
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	134.674.950	1.182.229.550	1.316.904.500
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	84,0	84,0	83,9
ŞUBAT 2023	Sayı	128	1.072	1.200
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	186.740.624	883.739.000	1.070.479.624
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	144.231.875	637.842.775	782.074.650
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	77,2	72,2	73,1
MART 2023	Sayı	139	1.115	1.254
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	129.581.344	837.638.000	967.219.344
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	79.821.425	675.120.075	754.941.500
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	61,6	80,6	78,1
TOPLAM	Sayı	389	3.485	3.874
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	476.728.978	3.129.763.900	3.606.492.878
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	358.728.250	2.495.192.400	2.853.920.650
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	75,3	79,7	79,1

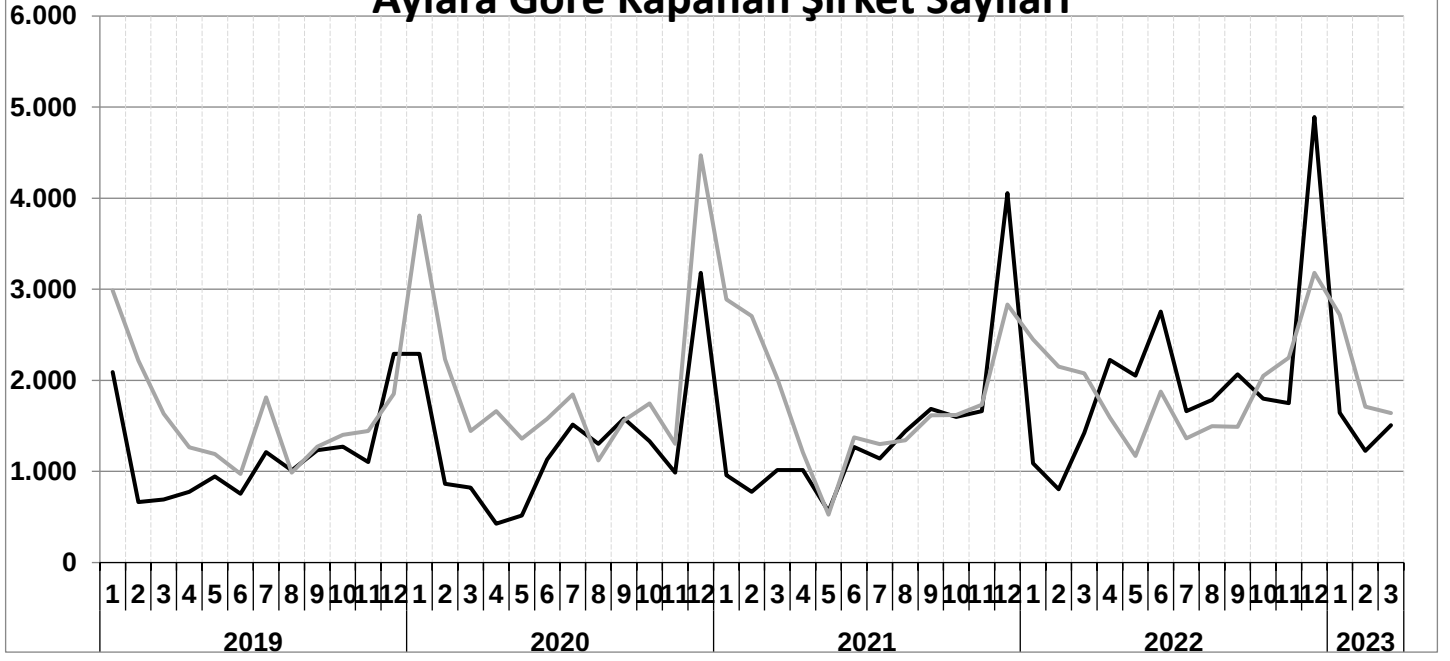
Not: Yıllık olarak kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin, sermaye uyruklarının illere ve faaliyet alanlarına göre dağılımlarının görüleceği tablolar hazırlanmıştır. İlgili tablolara <http://www.tobb.org.tr/resmi-istatistik> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Aylara Göre Kurulan Şirket Sayıları

Aylara Göre Kapanan Şirket Sayıları

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Mart 2023

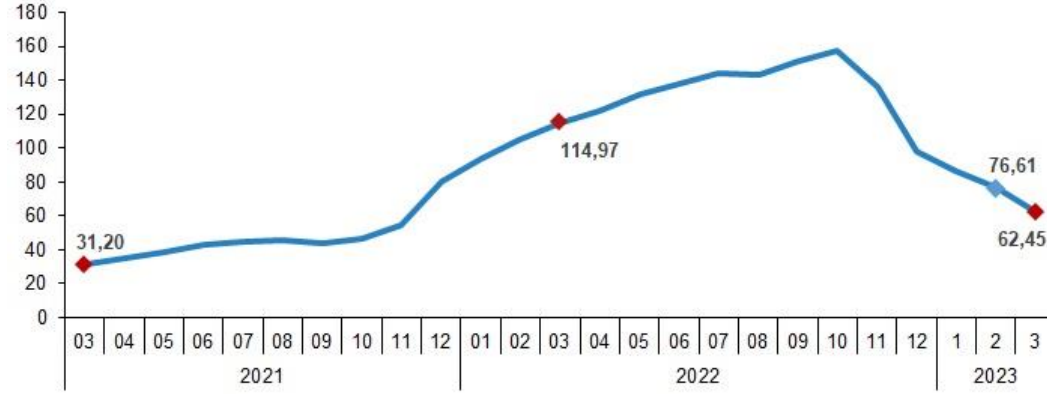
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %62,45, aylık %0,44 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2023 yılı Mart ayında bir önceki aya göre %0,44, bir önceki yılın Aralık ayına göre %6,25, bir önceki yılın aynı ayına göre %62,45 ve on iki aylık ortalamalara göre %113,73 artış gösterdi.

Yİ-ÜFE değişim oranları (%), Mart 2023

	Mart 2023	Mart 2022	Mart 2021
Bir önceki aya göre değişim oranı	0,44	9,19	4,13
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	6,25	29,31	8,21
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	62,45	114,97	31,20
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	113,73	64,30	17,04

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranı (%), Mart 2023

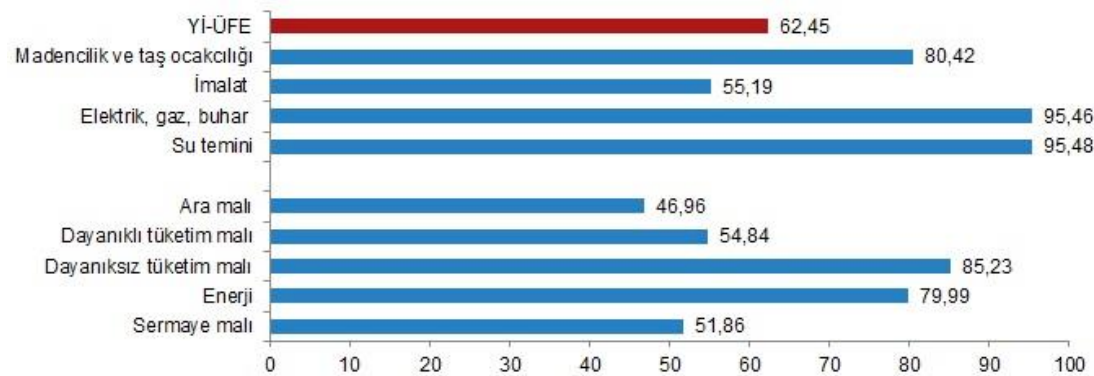

Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi yıllık %55,19 arttı

Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %80,42, imalatla %55,19, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %95,46 ve su temininde %95,48 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %46,96, dayanıklı tüketim malında %54,84, dayanıksız tüketim malında %85,23, enerjide %79,99 ve sermaye malında %51,86 artış olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Mart 2023

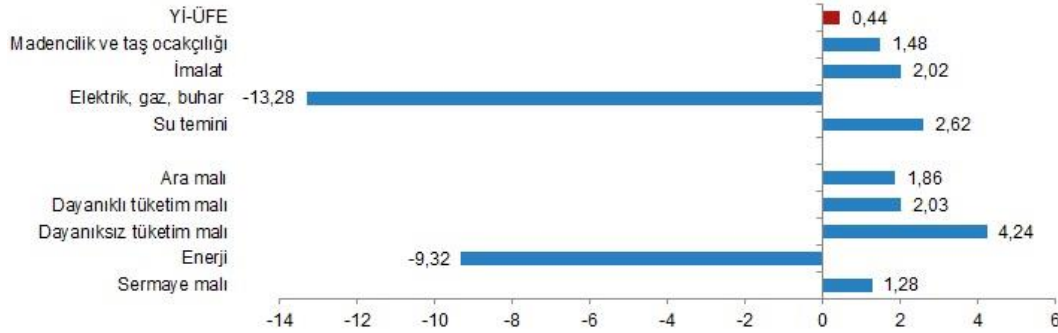
Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi aylık %2,02 arttı

Sanayinin dört sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %1,48 artış, imalatla %2,02 artış, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %13,28 azalış ve su temininde %2,62 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %1,86 artış, dayanıklı tüketim malında %2,03 artış, dayanıksız tüketim malında %4,24 artış, enerjide %9,32 azalış ve sermaye malında %1,28 artış olarak gerçekleşti.

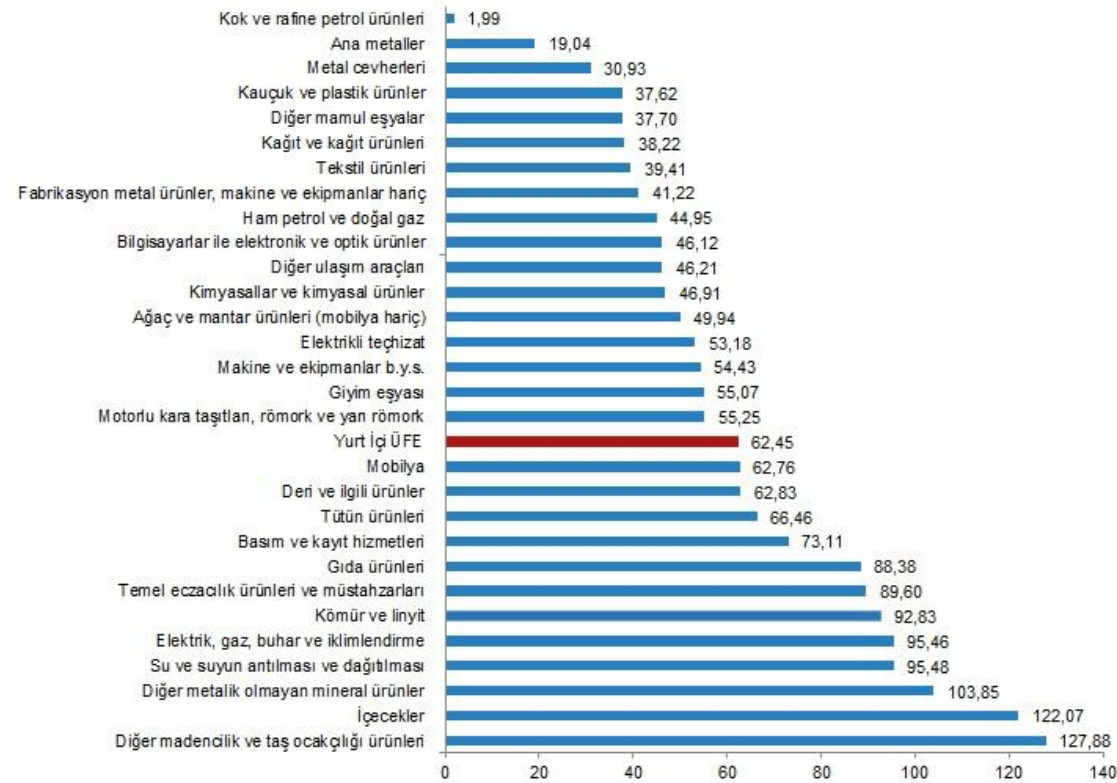
Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Mart 2023

Yıllık Yİ-ÜFE'ye göre 17 alt sektör daha düşük, 12 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Yıllık en düşük artış; %1,99 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %19,04 ile ana metaller, %30,93 ile metal cevherleri alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık diğer madencilik ve taş ocaklığı ürünleri %127,88, içecekler %122,07, diğer metalik olmayan mineral ürünler %103,85 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Mart 2023

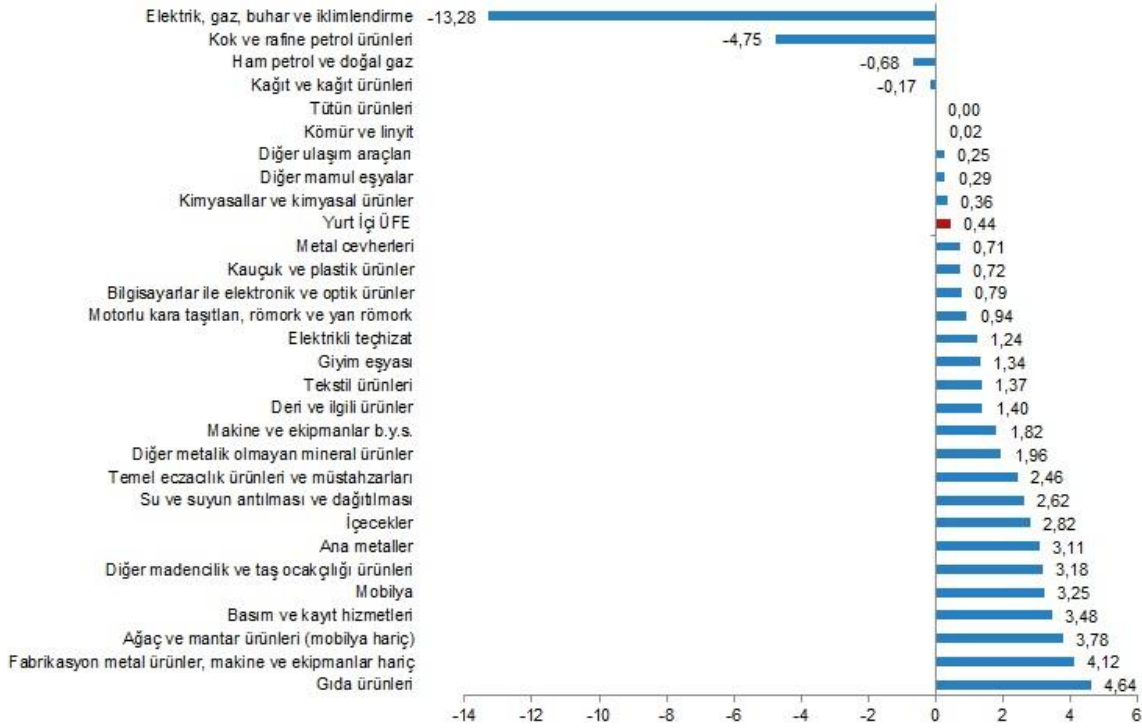

Aylık Yİ-ÜFE'ye göre 9 alt sektör daha düşük, 20 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Aylık en yüksek azalış; %13,28 ile elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme, %4,75 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %0,68 ile ham petrol ve doğal gaz alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık gıda ürünleri %4,64, fabrikasyon metal ürünler, makine ve ekipmanlar hariç %4,12, ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) %3,78 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Mart 2023

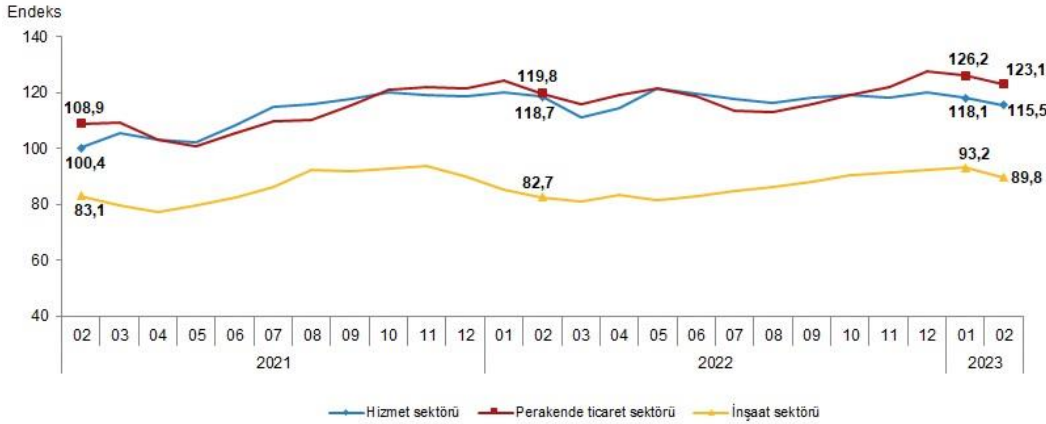
Hizmet, Perakende Ticaret ve İnşaat Güven Endeksleri, Şubat 2023

Uygulama dönemi her ayın ilk iki haftası olan işyeri eğilim anketlerinin 2023 Şubat ayında %42'si deprem öncesi cevaplanmıştır.

Güven endeksi hizmet, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde düştü

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Şubat ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe %2,2, perakende ticaret sektöründe %2,4 ve inşaat sektöründe %3,6 azaldı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri, Şubat 2023

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri ve değişim oranları, Şubat 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Ocak	Şubat	Ocak	Şubat
Hizmet sektörü güven endeksi	118,1	115,5	-1,7	-2,2
Son 3 aylık dönemde iş durumu	119,1	116,7	0,1	-2,0
Son 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep	118,3	117,2	0,0	-0,9
Gelecek 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi	117,0	112,6	-5,0	-3,7
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	126,2	123,1	-1,0	-2,4
Son 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar	144,7	144,1	5,8	-0,4
Mevcut mal stok seviyesi ⁽¹⁾	102,2	103,4	-0,8	1,2
Gelecek 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi	131,6	121,8	-7,7	-7,4
İnşaat sektörü güven endeksi	93,2	89,8	0,6	-3,6
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	86,1	84,5	7,0	-1,9
Gelecek 3 aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi	100,2	95,1	-4,4	-5,1

(1) Mevcut mal stok seviyesi endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışını göstermektedir.

Ekonomik Güven Endeksi, Şubat 2023

Ekonomik güven endeksi 99,1 oldu

Ekonomik güven endeksi Ocak ayında 99,3 iken, Şubat ayında %0,3 oranında azalarak 99,1 değerini aldı.

Bir önceki aya göre Şubat ayında reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi %1,0 oranında azalarak 102,4 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %2,2 oranında azalarak 115,5 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %2,4 oranında azalarak 123,1 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %3,6 oranında azalarak 89,8 değerini aldı. Tüketici güven endeksi %4,3 oranında artarak 82,5 değerini aldı.

Ekonomik güven endeksi, Şubat 2023

Ekonomik güven endeksi, güven endeksleri ve değişim oranları, Şubat 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Ocak	Şubat	Ocak	Şubat
Ekonomik güven endeksi	99,3	99,1	1,3	-0,3
Tüketici güven endeksi	79,1	82,5	4,6	4,3
Reel kesim güven endeksi	103,4	102,4	1,8	-1,0
Hizmet sektörü güven endeksi	118,1	115,5	-1,7	-2,2
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	126,2	123,1	-1,0	-2,4
İnşaat sektörü güven endeksi	93,2	89,8	0,6	-3,6

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir. Tüketici güven endeksinde mevsim etkisi bulunmamaktadır.

Kaynakça

BDDK

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Hazine ve Maliye Bakanlığı

TEPAV

Ticaret Bakanlığı

TOBB

TÜİK

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Türkiye İhracatçılar Meclisi